

ZAKON

O PODSTICAJIMA U POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU

I. UVODNE ODREDBE

Predmet uređenja

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se vrste podsticaja, način korišćenja podsticaja, Registar podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju, kao i uslovi za ostvarivanje prava na podsticaje u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Značenje izraza

Član 2.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) *jedinica mere* jeste propisana jedinica za ostvarivanje prava na podsticaje (broj hektara, litara, grla, kilograma/tona i sl.);

2) *kontrolna organizacija* jeste organizacija ovlašćena od strane ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: ministarstvo) u skladu sa posebnim propisom, koja vrši kontrolu i sertifikaciju proizvodnje.

3) *livada* je poljoprivredno zemljište koje se koristi za prirodan uzgoj trave ili drugog zeljastog krmnog bilja, prirodnog (samoniklog) ili uzgojenog (zasejanog), koje nije uključeno u plodored useva na poljoprivrednom gazdinstvu pet ili više godina, a koje se održava košenjem u skladu sa uslovima dobre poljoprivredne prakse;

4) *nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva* jeste fizičko lice - poljoprivrednik koji obavlja poljoprivrednu proizvodnju, i koje je upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava, kao nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva

5) *obradivo poljoprivredno zemljište* jesu njive, vrtovi, voćnjaci, vinogradi i livade;

6) *organska proizvodnja* jeste proizvodnja poljoprivrednih i drugih proizvoda koja se zasniva na primeni metoda organske proizvodnje u svim fazama proizvodnje u skladu sa zakonom kojim se uređuje organska proizvodnja;

7) *pašnjak* je poljoprivredno zemljište koje se koristi za prirodan uzgoj trave ili drugog zeljastog krmnog bilja, prirodnog (samoniklog) ili uzgojenog (zasejanog), koje nije uključeno u plodored useva na poljoprivrednom gazdinstvu pet ili više godina, a koje se održava napasanjem stoke u skladu sa uslovima dobre poljoprivredne prakse ili alternativno napasanjem i košenjem;

8) *podsticaji* jesu sredstva obezbeđena u budžetu Republike Srbije, kao i sredstva obezbeđena iz drugih izvora koji se dodeljuju poljoprivrednim gazdinstvima i drugim licima u skladu sa ovim zakonom u funkciji ostvarivanja ciljeva poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja;

9) *poljoprivredna proizvodnja* jeste proces proizvodnje biljnih i stočarskih proizvoda, uzgoj ribe, pčela, odnosno drugi oblici poljoprivredne proizvodnje (gajenje pečuraka, puževa, staklenička, plastenička proizvodnja, gajenje začinskog i lekovitog bilja i drugo), koja se obavlja na poljoprivrednom zemljištu, kao i na drugom zemljištu ili građevinskoj celini koji se nalaze na teritoriji Republike Srbije;

10) *poljoprivrednik* je nosilac ili član porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koji se isključivo bavi poljoprivrednom proizvodnjom;

11) *poljoprivredno gazdinstvo* jeste proizvodna jedinica na kojoj privredno društvo, zemljoradnička zadruga, ustanova ili drugo pravno lice, preduzetnik ili poljoprivrednik obavlja poljoprivrednu proizvodnju;

12) *porodično poljoprivredno gazdinstvo* jeste poljoprivredno gazdinstvo na kojem fizičko lice - poljoprivrednik zajedno sa članovima svog domaćinstva (bez obzira na srodstvo) obavlja poljoprivrednu proizvodnju;

13) *poljoprivredno zemljište* jesu njive, vrtovi, voćnjaci, vinogradi, livade, pašnjaci, ribnjaci, trstici i močvare, kao i drugo zemljište (vrtače, napuštena rečna korita, zemljišta obrasla niskim žbunastim rastinjem i drugo), koje po svojim prirodnim i ekonomskim uslovima može racionalno da se koristi za poljoprivrednu proizvodnju;

14) *ruralni razvoj* jeste razvojna politika kojom upravlja država i koja predstavlja skup mera koje doprinose unapređenju kvaliteta života ljudi koji žive u ruralnim oblastima;

15) *član porodičnog poljoprivrednog gazdinstva* jeste punoletni član istog gazdinstva, koji se stalno ili povremeno bavi radom na gazdinstvu i koji je upisan u Registar poljoprivrednih gazdinstava kao član porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, na osnovu izjave da je član porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, odnosno maloletni član istog gazdinstva na osnovu izjave roditelja, odnosno zakonskog staratelja.

II. VRSTE I KORIŠĆENJE PODSTICAJA

Vrste podsticaja

Član 3.

Vrste podsticaja jesu:

- 1) direktna plaćanja;
- 2) podsticaji merama ruralnog razvoja;
- 3) posebni podsticaji.

Podsticaji iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana mogu se utvrditi pod različitim uslovima i u različitom obimu, u zavisnosti od toga da li se radi o područjima sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi.

Područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi su područja kod kojih zbog prirodnih, socijalnih ili zakonskih ograničenja ne postoje uslovi za intenzivan razvoj poljoprivredne proizvodnje.

Ministar nadležan za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: ministar) propisuje područja iz stava 3. ovog člana za period od tri godine.

Obim, namena i raspodela po vrsti podsticaja

Član 4.

Vlada propisuje za svaku budžetsku godinu obim sredstava, vrste i maksimalne iznose po vrsti podsticaja, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje budžet Republike Srbije, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu zakona kojim se uređuje budžet Republike Srbije.

Obim sredstava iz stava 1. ovog člana utvrđuje se u okvirima budžeta ministarstva koji ne može biti manji od 5% budžeta Republike Srbije u smislu zakona kojim se uređuje budžetski sistem.

Maksimalni iznosi po vrsti podsticaja iz stava 1. ovog člana određuju se u zavisnosti od raspoloživih sredstava opredeljenih zakonom kojim se uređuje budžet Republike Srbije, obima tih sredstava po vrsti podsticaja, broja korisnika i jedinice mere u zavisnosti od vrste podsticaja.

Maksimalni iznos premije za mleko može da se odredi i u zavisnosti od kvaliteta mleka utvrđenog u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje kvalitet mleka.

Maksimalni iznos podsticaja za kvalitetne priplodne mlečne krave može da se odredi i u zavisnosti od proizvedene količine mleka po grlu u periodu laktacije, a u skladu sa podacima pravnog lica ovlašćenog za poslove selekcije - odgajivačke organizacije.

Pravo na podsticaje

Član 5.

Pravo na podsticaje, pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom, imaju poljoprivredna gazdinstva i porodična poljoprivredna gazdinstva koja su upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa zakonom koji se uređuje poljoprivreda (u daljem tekstu: Registar), jedinice lokalne samouprave, kao i druga lica i organizacije (u daljem tekstu: korisnik podsticaja).

Porodično poljoprivredno gazdinstvo

Član 6.

Porodično poljoprivredno gazdinstvo može biti:

- 1) komercijalno porodično poljoprivredno gazdinstvo;
- 2) nekomercijalno porodično poljoprivredno gazdinstvo.

Komercijalno porodično poljoprivredno gazdinstvo jeste ono poljoprivredno gazdinstvo koje je tržišno usmereno i koje može pod uslovima utvrđenim ovim zakonom ostvariti pravo na podsticaje.

Nekomercijalno porodično poljoprivredno gazdinstvo jeste ono poljoprivredno gazdinstvo koje nije tržišno usmereno.

Svojstvo nekomercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva utvrđuje se prilikom registracije, odnosno obnove registracije u Registru.

Ministar bliže propisuje vrste podsticaja koje ostvaruju nekomercijalna porodična poljoprivredna gazdinstva, u skladu sa ovim zakonom.

Postupak za ostvarivanje prava na podsticaje

Član 7.

Postupak za ostvarivanje prava na podsticaje pokreće se po zahtevu korisnika podsticaja koji se podnosi Upravi za agrarna plaćanja (u daljem tekstu: Uprava) sa podacima iz Registra na dan 31. marta prethodne kalendarske godine.

Postupak iz stava 1. ovog člana pokreće se i na drugi način (konkurs, zahtev banci za odobrenje kreditne podrške i dr).

O ostvarivanju prava na podsticaje u postupku iz st. 1. i 2. ovog člana odlučuje direktor Uprave rešenjem.

Na rešenje iz stava 3. ovog člana može se staviti elektronski potpis, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski potpis.

Na rešenje iz stava 3. ovog člana može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Na postupak za ostvarivanje prava na podsticaje primenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje upravni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Isplata podsticaja

Član 8.

Podsticaji se isplaćuju na namenski račun korisnika podsticaja otvoren kod poslovne banke i to do iznosa finansijskih sredstava koji je utvrđen posebnim aktom Vlade, a ako se pravo na podsticaje ostvaruje na osnovu zahteva korisnika podsticaja isplata se vrši po redosledu podnošenja zahteva.

Prinudno izvršenje

Član 9.

Sredstva ostvarena po osnovu podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju ne mogu biti predmet prinudnog izvršenja.

Obaveze korisnika podsticaja

Član 10.

Korisnik podsticaja dužan je da namenski koristi sredstva podsticaja.

Korisnik podsticaja dužan je da se pridržava propisa kojima se uređuju standardi kvaliteta životne sredine, zaštita javnog zdravlja, zaštita zdravlja životinja i biljaka, zaštita dobrobiti životinja i zaštita poljoprivrednog zemljišta.

Korisnik podsticaja dužan je da vrati iznos sredstava koji je primio na osnovu netačno prikazanih podataka ili koji je nenamenski koristio, uvećan za iznos zatezne kamate, najkasnije u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti rešenja direktora Uprave kojim se utvrđuje obaveza korisnika podsticaja da izvrši povraćaj novčanih sredstava.

Ako korisnik podsticaja nenamernim činjenjem, odnosno propuštanjem ne postupi u skladu sa stavom 3. ovog člana u toku kalendarske godine, direktor Uprave donosi rešenje o smanjenju iznosa ukupnih podsticaja dodeljenih u kalendarskoj godini u procentu koji je srazmeran stepenu odgovornosti.

Ako korisnik podsticaja namernim činjenjem, odnosno propuštanjem ne postupi u skladu sa stavom 3. ovog člana u toku kalendarske godine, direktor Uprave donosi rešenje o smanjenju iznosa ukupnih podsticaja dodeljenih u kalendarskoj godini koje ne može biti manje od 20%, odnosno o ograničenju prava korišćenja jedne ili više vrsta podsticaja, za jednu ili više kalendarskih godina.

Direktor Uprave donosi rešenje iz st. 3, 4. i 5. ovog člana na osnovu zapisnika poljoprivrednog inspektora i izveštaja drugih nadležnih organa.

Korisnik podsticaja dužan je da čuva dokumentaciju koja se odnosi na ostvarivanje prava na podsticaje najmanje pet godina od dana njihove naplate.

Registar posticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju

Član 11.

Ministarstvo vodi Registar posticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju (u daljem tekstu: Registar podsticaja) u koji se upisuju podaci o vrsti i visini ostvarenih podsticaja iz člana 3. ovog zakona po korisniku podsticaja.

Podaci iz Registra podsticaja su javni i koriste se u cilju sprovođenja mera za podsticanje poljoprivrede i ruralnog razvoja, kao i za potrebe vođenja statistike i analitike u ministarstvu.

Registar podsticaja se vodi u elektronskoj formi i može se povezivati sa drugim bazama i registrima ministarstva.

Ministar bliže propisuje sadržinu i način vođenja Registra podsticaja.

Zelena knjiga

Član 12.

Ministarstvo u okviru godišnjeg izveštaja o radu, u skladu sa zakonom, podnosi Vladi Godišnji izveštaj o stanju u poljoprivredi u prethodnoj kalendarskoj godini (u daljem tekstu: Zelena knjiga).

Zelena knjiga sadrži ocenu stanja i ekonomskog položaja poljoprivrede, kao i predlog i način sprovođenja mera poljoprivredne politike za naredni period, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje poljoprivreda i ruralni razvoj.

Zelena knjiga se zasniva na detaljnom praćenju stanja u poljoprivredi i agroekonomskim stručnim analizama.

Zelena knjiga je javni izveštaj i objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Podrška za sprovođenje poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja u autonomnoj pokrajini i jedinici lokalne samouprave

Član 13.

Organi autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave mogu da utvrđuju mere podrške za sprovođenje poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja za područje teritorije autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave.

Organi iz stava 1. ovog člana ne mogu da utvrđuju mere podrške za sprovođenje poljoprivredne politike koje se odnose na direktna plaćanja, osim za premiju osiguranja za useve, plodove, višegodišnje zasade, rasadnike i životinje, regrese za troškove skladištenja u javnim skladištima, regrese za reproduktivni materijal i to samo za veštačko osemenjavanje i za kreditnu podršku.

Organi iz stava 1. ovog člana mogu da osnivaju pravna lica za podršku za sprovođenje poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja.

Sredstva za sprovođenje poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja iz stava 1. ovog člana obezbeđuju se u budžetu autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave i koriste se u skladu sa programom podrške za sprovođenje poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja.

Program podrške iz stava 4. ovog člana donosi nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave, uz prethodnu saglasnost ministarstva.

Podrška sprovođenju poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja u autonomnoj pokrajini i jedinicama lokalne samouprave ne može biti u suprotnosti sa nacionalnim programima donetim u skladu sa zakonom kojim se uređuje poljoprivreda i ruralni razvoj.

Organi iz stava 1. ovog člana podnose ministarstvu izveštaj o sprovođenju mera poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

III. DIREKTNA PLAĆANJA

Vrste direktnih plaćanja

Član 14.

Direktna plaćanja obuhvataju:

- 1) premije;
- 2) podsticaje za proizvodnju;
- 3) regrese;
- 4) kreditnu podršku.

Premije su novčani iznosi koji se isplaćuju poljoprivrednim proizvođačima za isporučene poljoprivredne proizvode.

Podsticaji za proizvodnju su novčani iznosi koji se isplaćuju po jedinici mere za posejan usev, višegodišnji zasad, odnosno stoku odgovarajuće vrste.

Regresi su novčani iznosi koji se u određenom procentu isplaćuju za kupljenu količinu inputa za poljoprivrednu proizvodnju (gorivo, đubrivo, seme i drugi reproduktivni materijal), usluge osiguranja i troškove skladištenja u javnim skladištima.

Kreditna podrška je vrsta podsticaja kojom se poljoprivrednim gazdinstvima omogućava olakšani pristup korišćenju kredita.

1. Premije

Premija za mleko

Član 15.

Premija za mleko isplaćuje se kvartalno za kravlje, ovčije i kozje sirovo mleko isporučeno u prethodnom kvartalu.

Pravo na korišćenje premije za mleko ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstava, pod uslovom da je:

- 1) upisano u Registar;
- 2) prijavilo vrstu i broj životinja;
- 3) izvršilo obeležavanje i registraciju grla u Centralnoj bazi podataka o obeležavanju životinja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarstvo (u daljem tekstu: Centralna baza);
- 4) vlasnik grla koje je prijavio u Centralnoj bazi ili je vlasnik grla član njegovog poljoprivrednog gazdinstva.

Pored uslova iz stava 2. ovog člana za premiju za kravlje mleko lice iz stava 2. ovog člana mora da preda najmanje 3.000 litara kravljeg mleka po kvartalu,

odnosno najmanje 1.500 litara kravljeg mleka po kvartalu proizvedenog na području sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi.

Minimalni iznos premije za mleko je sedam dinara po litru mleka.

Ministar bliže propisuje uslove, način i obrazac zahteva za ostvarivanje prava na premiju za mleko.

Član 16.

Ako korisnik premije za mleko ostvaruje pravo na premiju preko pravnog lica ili preduzetnika, to pravno lice, odnosno preduzetnik dužan je da sredstva ostvarena po tom osnovu isplati korisniku premije za mleko na njegov namenski račun, najkasnije u roku od tri dana od dana uplate tih sredstava.

2. Podsticaji za proizvodnju

Vrste podsticaja za proizvodnju

Član 17.

Podsticaji za proizvodnju mogu biti:

- 1) podsticaji za biljnu proizvodnju, i to:
 - (1) osnovni podsticaji,
 - (2) proizvodno vezani podsticaji;
- 2)—podsticaji u stočarstvu, i to za:
 - (1) kvalitetne priplodne mlečene krave,
 - (2) krave dojlilje,
 - (3) kvalitetne priplodne ovce i koze,
 - (4) kvalitetne priplodne krmače,
 - (5) tov junadi,
 - (6) tov jagnjadi,
 - (7) tov svinja,
 - (8) košnice pčela.

a) Podsticaji za biljnu proizvodnju

Osnovni podsticaji

Član 18.

Osnovni podsticaji ostvaruju se po površini biljne proizvodnje, i to u minimalnom iznosu od 6.000 dinara po hektaru.

Pravo na korišćenje osnovnih podsticaja ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstava, pod uslovom da je upisano u Registar i da je prijavilo površine pod odgovarajućom kulturom u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje registracija poljoprivrednih gazdinstava.

Podsticaji iz stava 1. ovog člana ostvaruju se za prijavljene površine pod odgovarajućom kulturom do najviše 100 ha i to samo za obradivo poljoprivredno zemljište.

U zavisnosti od raspoloživih sredstava propisanih zakonom kojim se uređuje budžet, ministar može ograničiti površinu iz stava 3. ovog člana za koju se ostvaruju osnovni podsticaji.

Zahtev za ostvarivanje prava na osnovne podsticaje podnosi se jedanput godišnje.

Ministar bliže propisuje način ostvarivanja prava na osnovne podsticaje, kao i obrasce zahteva za ostvarivanje tih podsticaja.

Proizvodno vezani podsticaji

Član 19.

Proizvodno vezani podsticaji ostvaruju se po površini biljne proizvodnje uz minimalno ostvareni prinos po hektaru za određenu vrstu biljne proizvodnje i određene kulture poljoprivrednih proizvoda.

Pravo na korišćenje proizvodno vezanih podsticaja ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstava, pod uslovom da je upisano u Registar i da je prijavilo površine pod odgovarajućom kulturom u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje registracija poljoprivrednih gazdinstava.

Podsticaji iz stava 1. ovog člana ostvaruju se za prijavljene površine pod odgovarajućom kulturom do najviše 100 ha i to samo za obradivo poljoprivredno zemljište.

U zavisnosti od raspoloživih sredstava propisanih zakonom kojim se uređuje budžet, ministar može ograničiti površinu iz stava 3. ovog člana za koju se ostvaruju proizvodno vezani podsticaji.

Zahtev za ostvarivanje prava na proizvodno vezane podsticaje podnosi se jedanput godišnje.

Ministar bliže propisuje za koju vrstu biljne proizvodnje, za koje kulture i pod kojim uslovima se mogu ostvariti proizvodno vezani podsticaji, visinu podsticaja, kao i način ostvarivanja prava na proizvodno vezane podsticaje i obrazac zahteva za ostvarivanje tih podsticaja.

b) Podsticaji u stočarstvu

Član 20.

Pravo na korišćenje podsticaja u stočarstvu ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstava, pod uslovom da je:

- 1) upisano u Registar;
- 2) prijavilo vrstu i broj životinja;
- 3) izvršilo obeležavanje i registraciju grla, odnosno košnica pčela u Centralnoj bazi, osim za jagnjad;
- 4) vlasnik grla, odnosno košnica pčela koje je prijavio u Centralnoj bazi ili je vlasnik grla, odnosno košnica pčela član njegovog poljoprivrednog gazdinstva.

Lice iz stava 1. ovog člana za korišćenje podsticaja u stočarstvu za kvalitetna priplodna grla iz člana 17. stav 1. tačka 2. podtač. (1), (3) i (4), pored uslova iz stava 1. ovog člana mora da ispuni uslov da su ta grla prijavljena na njegovom poljoprivrednom gazdinstvu pod kontrolom pravnih lica ovlašćenih za poslove

selekcije - odgajivačke organizacije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje stočarstvo i da se koriste za proizvodnju mleka i mesa ili služe za dalju reprodukciju na njegovom poljoprivrednom gazdinstvu.

Ministar bliže propisuje način ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu, kao i obrasce zahteva za ostvarivanje tih podsticaja.

Kvalitetne priplodne mlečne krave

Član 21.

Podsticaji za kvalitetne priplodne mlečne krave utvrđuju se u minimalnom iznosu od 20.000 dinara po grlu.

Pravo na podsticaje iz stava 1. ovog člana ostvaruje se jednom u toku godine za isto grlo.

Ako je ostvareno pravo na podsticaje iz stava 1. ovog člana ne može se ostvariti i pravo na podsticaje za krave dojlje za ista grla.

Krave dojlje

Član 22.

Podsticaji za krave dojlje utvrđuju se u minimalnom iznosu od 20.000 dinara po grlu.

Podsticaji iz stava 1. ovog člana ostvaruju se po kravi za tovna grla čiste rase, koja pripadaju stadu namenjenom za uzgoj teladi za proizvodnju mesa.

Lice iz člana 20. stav 1. ovog zakona koje je ostvarilo podsticaje iz stava 1. ovog člana ne može da isporučuje mleko sa svog gazdinstva na dalju preradu pravnim licima ili preduzetnicima koji se bave preradom mleka 12 meseci od dana podnošenja zahteva.

Kvalitetne priplodne ovce i koze

Član 23.

Podsticaji za kvalitetne priplodne ovce i koze utvrđuju se u minimalnom iznosu od 4.000 dinara po grlu.

Kvalitetne priplodne krmače

Član 24.

Podsticaji za kvalitetne priplodne krmače utvrđuju se u minimalnom iznosu od 4.000 dinara po grlu.

Tov junadi

Član 25.

Podsticaji za tov junadi utvrđuju se u minimalnom iznosu od 10.000 dinara po grlu u tovu.

Podsticaji iz stava 1. ovog člana ostvaruju se ako je tovno grlo proizvedeno u sopstvenom zapatu, kupljeno, odnosno uvezeno u godini u kojoj se podnosi zahtev, ako je provelo ili će provesti u vlasništvu tog lica najmanje 185 dana i ako je namenjeno za proizvodnju mesa i po završetku tova će biti predato u klanicu ili je namenjeno izvozu.

Podsticaji iz stava 1. ovog člana ostvaruju se jedanput za period trajanja tova.

Tov jagnjadi

Član 26.

Podsticaji za tov jagnjadi utvrđuju se u minimalnom iznosu od 1.000 dinara po grlu u tovu.

Podsticaji iz stava 1. ovog člana ostvaruju se ako je grlo namenjeno za proizvodnju mesa predato klanici ili je namenjeno izvozu.

Podsticaji iz stava 1. ovog člana ostvaruju se jedanput za period trajanja tova i to posle završetka tova, za najmanje 10 grla u tovu čija je prosečna telesna masa ispod 50 kg po grlu.

Tov svinja

Član 27.

Podsticaji za tov svinja utvrđuju se u minimalnom iznosu od 1.000 dinara po grlu.

Podsticaji iz stava 1. ovog člana ostvaruju se ako je tovno grlo namenjeno za proizvodnju mesa predato klanici ili je namenjeno izvozu.

Podsticaji iz stava 1. ovog člana ostvaruju se jedanput za period trajanja tova i to posle završetka tova, za najmanje 10 grla u tovu čija je prosečna telesna masa iznad 90 kg po grlu.

Košnice pčela

Član 28.

Podsticaji za košnice pčela ostvaruju se u minimalnom iznosu od 500 dinara po košnici.

3. Regresi

Član 29.

Pravo na korišćenje regresa ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstava koje je upisano u Registar.

Regresi se isplaćuju za kupljeno gorivo, đubrivo, seme i drugi reproduktivni materijal, za premiju osiguranja za useve, plodove, višegodišnje zasade, rasadnike i životinje, kao i za troškove skladištenja u javnim skladištima.

Regresi za gorivo i/ili đubrivo i/ili seme isplaćuju se u minimalnom ukupnom iznosu od 6.000 dinara po hektaru za istu površinu za koju je ostvario pravo na osnovne podsticaje iz člana 17. stav 1. tačka 1) podtačka (1) ovog zakona.

Regresi za premiju osiguranja za useve, plodove, višegodišnje zasade, rasadnike i životinje isplaćuju se u minimalnom ukupnom iznosu od 40% plaćene premije osiguranja za prijavljene površine pod odgovarajućom kulturom do najviše 100 ha.

Regresi za troškove skladištenja u javnim skladištima isplaćuju se u minimalnom iznosu od 40% od troškova skladištenja.

Ministar bliže propisuje uslove, način i obrasce zahteva za ostvarivanje prava na regrese.

4. Kreditna podrška

Član 30.

Pravo na korišćenje kreditne podrške ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstava koje je upisano u Registar.

Ministar bliže propisuje uslove i način ostvarivanja prava na kreditnu podršku.

5. Umanjenje isplata direktnih plaćanja

Član 31.

Korisnik sredstava u toku kalendarske godine po osnovu direktnih plaćanja, osim po osnovu kreditne podrške, može ostvariti ukupan iznos od 10.000.000 dinara, koji se ne umanjuje.

Ako iznos sredstava po korisniku prelazi iznos od 10.000.000 dinara, a manji je od 20.000.000 dinara vrši se umanjenje isplate ukupnog iznosa sredstava za 5%.

Ako iznos sredstava po korisniku prelazi iznos od 20.000.000 dinara, vrši se umanjenje isplate ukupnog iznosa sredstava za 10%.

Umanjenje ukupnog iznosa sredstava primenjuje se pri svakoj isplati direktnih plaćanja, a konačni obračun i isplata po korisniku vrši se do kraja marta naredne godine.

Ukoliko je korisniku sredstava za jednu kalendarsku godinu isplaćeno više od iznosa dobijenog konačnim obračunom prava, korisnik sredstava je dužan da na zahtev Uprave uplati razliku na račun izvršenja budžeta Republike Srbije u roku od 60 dana od dana prijema rešenja o umanjuju sredstava.

Ukoliko korisnik sredstava u roku nije u celosti izmirio obaveze iz stava 5. ovoga člana, Uprava umanjuje sredstva od isplata direktnih plaćanja koja će korisnik sredstava ostvariti za naredne kalendarske godine.

IV. PODSTICAJI ZA MERE RURALNOG RAZVOJA

Vrste podsticaja za mere ruralnog razvoja

Član 32.

Podsticaji za mere ruralnog razvoja obuhvataju podršku programima koji se odnose na:

- 1) investicije u poljoprivredi za unapređenje konkurentnosti i dostizanje standarda kvaliteta;
- 2) održivi ruralni razvoj;
- 3) unapređenje ruralne ekonomije;
- 4) pripremu i sprovođenje lokalnih strategija ruralnog razvoja.

Podsticaji za podršku programima koji se odnose na investicije u poljoprivredi za unapređenje konkurentnosti i dostizanje standarda kvaliteta su vrsta podsticaja koji se sprovodi u cilju unapređenja tržišnog poslovanja, dostizanja standarda kvaliteta i unapređenja konkurentnosti.

Podsticaji za podršku programima koji se odnose na održivi ruralni razvoj su vrsta podsticaja koji se sprovode u cilju unapređenja zaštite životne sredine.

Podsticaji za podršku programima koji se odnose na unapređenje ruralne ekonomije su vrsta podsticaja koji se sprovode u cilju unapređenja kvaliteta života u ruralnim područjima.

Podsticaji za podršku programima koji se odnose na pripremu i sprovođenje lokalnih strategija ruralnog razvoja su vrsta podsticaja koji se sprovode u cilju omogućavanja lokalnim učesnicima ruralnog razvoja da dugoročno poboljšaju potencijale svojih lokalnih sredina kroz izradu i podršku u sprovođenju lokalnih strategija ruralnog razvoja.

Ministar bliže propisuje vrste podsticaja za mere ruralnog razvoja, uslove, način ostvarivanja prava na podsticaje za mere ruralnog razvoja i obrasce zahteva, odnosno prijave za ostvarivanje prava na podsticaje, kao i maksimalne iznose podsticaja po korisniku i po vrsti pojedine mere.

Minimalni iznos podsticaja za mere ruralnog razvoja

Član 33.

Podsticaji za mere ruralnog razvoja iz člana 32. ovog zakona sprovode se kao naknada dela troškova u određenom procentu od vrednosti pojedine vrste mere.

Podsticaji za mere ruralnog razvoja utvrđuju se u minimalnom iznosu od 30% ukupne vrednosti pojedine vrste mere.

Za područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi podsticaji za mere ruralnog razvoja utvrđuju se u minimalnom iznosu od 45% ukupne vrednosti pojedine vrste mere.

1. Podsticaji za investicije u poljoprivredi za unapređenje konkurentnosti i dostizanje standarda kvaliteta

Član 34.

Podsticaji programima koji se odnose na investicije u poljoprivredi za unapređenje konkurentnosti i dostizanje standarda kvaliteta obuhvataju podršku za:

- 1) investicije u poljoprivrednu proizvodnju;
- 2) uspostavljanje i jačanje proizvođačkih grupa;
- 3) investicije u preradu poljoprivrednih proizvoda i marketing.

Pravo na podršku iz stava 1. tač. 1) i 3) ovog člana ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstava, koji su upisani u Registar.

Pravo na podršku iz stava 1. tačka 2) ovog člana ima pravno lice registrovano u skladu za zakonom kojim se uređuju udruženja.

2. Podsticaji za održivi ruralni razvoj

Član 35.

Podsticaji za podršku održivom ruralnom razvoju obuhvataju podsticaje za:

- 1) sprovođenje agroekoloških mera;
- 2) organsku proizvodnju;

- 3) očuvanje biljnih i životinjskih genetičkih resursa;
- 4) nadoknadu propuštene dobiti kao posledicu sprovođenja dobre poljoprivredne prakse, dobrobiti životinja i drugih politika zaštite i očuvanja životne sredine.

Pravo na podsticaje iz stava 1. ovog člana ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstava, koji su upisani u Registar.

Organska proizvodnja

Član 36.

Podsticaji za organsku proizvodnju obuhvataju plaćanja iz člana 14. ovog zakona, i to: premiju, podsticaje za proizvodnju i regrese za gorivo, đubrivo i seme, uvećana za minimalno 40% za proizvođače čija je proizvodnja u periodu konverzije, za proizvođače kojima je završen period konverzije i nalaze se u postupku izdavanja sertifikata i za proizvođače koji imaju sertifikovanu biljnu ili stočarsku proizvodnju.

Ako je ostvareno pravo na podsticaje iz stava 1. ovog člana ne može se ostvariti pravo na plaćanja iz člana 14. ovog zakona za iste površine i za istu meru.

3. Podsticaji za unapređenje ruralne ekonomije

Član 37.

Podsticaji za podršku programima koji se odnose na unapređenje ruralne ekonomije obuhvataju podsticaje za:

- 1) investicije za unapređenje i razvoj ruralne infrastrukture;
- 2) unapređenje ekonomskih aktivnosti na selu kroz podršku nepoljoprivrednim aktivnostima;
- 3) ekonomske aktivnostima u smislu dodavanja vrednosti poljoprivrednim proizvodima, kao i uvođenje i sertifikaciju sistema bezbednosti i kvaliteta hrane, organskih proizvoda i proizvoda sa oznakom geografskog porekla;
- 4) unapređenje obuka u oblasti ruralnog razvoja.

Pravo na korišćenje podsticaja iz stava 1. tačka 1) ovog člana ima jedinica lokalne samouprave.

Pravo na korišćenje podsticaja iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstava, koji su upisani u Registar.

Pravo na korišćenje podsticaja iz stava 1. tačka 4) ovog člana ima pravno lice, fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstava i preduzetnik, koji su upisani u Registar, kao i jedinica lokalne samouprave i udruženje.

4. Podsticaji za pripremu i sprovođenje lokalnih strategija ruralnog razvoja

Član 38.

Podsticaji za podršku programima koji se odnose na pripremu i sprovođenje lokalnih strategija ruralnog razvoja obuhvataju podsticaje za:

- 1) pripremu lokalnih strategija ruralnog razvoja;

2) sprovođenje lokalnih strategija ruralnog razvoja.

Pravo na korišćenje podsticaja iz stava 1. ovog člana ima pravno lice koje je upisano u Registar, kao i jedinica lokalne samouprave i udruženje.

V. POSEBNI PODSTICAJI

1. Vrste posebnih podsticaja

Član 39.

Posebni podsticaji obuhvataju:

- 1) podsticaje za marketing-informacione sisteme u poljoprivredi;
- 2) podsticaje za uspostavljanje, razvoj i funkcionisanje sistema računovodstvenih podataka na poljoprivrednim gazdinstvima;
- 3) podsticaje za unapređenje zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta;
- 4) podsticaje za podršku savetodavnim i stručnim poslovima u poljoprivredi;
- 5) podsticaje za sprovođenje odgajivačkih programa, radi ostvarivanja odgajivačkih ciljeva u stočarstvu;
- 6) podsticaje za sprovođenje naučno istraživačkih, razvojnih i inovativnih projekata u poljoprivredi;
- 7) podsticaje za proizvodnju sadnog materijala i sertifikaciju i klonsku selekciju.

Podsticaji marketing-informacione sisteme u poljoprivredi su plaćanja za prikupljanje, obradu, analizu i diseminaciju podataka o kretanjima cena odabranih poljoprivrednih proizvoda.

Podsticaji za uspostavljanje, razvoj i funkcionisanje sistema računovodstvenih podataka na poljoprivrednim gazdinstvima su plaćanja za prikupljanje, obradu, analizu i diseminaciju definisanih računovodstvenih i ekonomskih podataka sa odabranih poljoprivrednih gazdinstava.

Podsticaji za unapređenje zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta su podsticaji za kontrolu kvaliteta poljoprivrednog zemljišta, protiverozione mere, poboljšanje fizičkih, hemijskih i bioloških osobina poljoprivrednog zemljišta, komasaciju, dobrovoljno grupisanje zemljišta, navodnjavanje, melioraciju livada i pašnjaka i druge mere zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta.

Podsticaji za podršku savetodavnim i stručnim poslovima u poljoprivredi su podsticaji za podršku sprovođenju programa koje obavljaju pravna lica i preduzetnici koji ispunjavaju uslove propisane zakonom kojim se uređuje obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u oblasti poljoprivrede.

Podsticaji za sprovođenje odgajivačkih programa, radi ostvarivanja odgajivačkih ciljeva u stočarstvu su podsticaji za: kontrolu produktivnosti priplodnih i kvalitetnih priplodnih domaćih životinja; odabiranje i proizvodnju priplodnih i kvalitetnih priplodnih domaćih životinja; odabiranje i korišćenje kvalitetnih muških i ženskih priplodnih domaćih životinja za proizvodnju; ispitivanje prenošenja osobina na potomstvo kvalitetnih priplodnih domaćih životinja; kontrolisano razmnožavanje domaćih životinja; vođenje matične evidencije domaćih životinja; proizvodnju i uvođenje u proizvodnju drugih rasa i novonastalih rasa i hibrida domaćih životinja; druge odgajivačke i zootehničke mere.

Podsticaji za sprovođenje naučno-istraživačkih, razvojnih i inovativnih projekata u poljoprivredi su podsticaji za sprovođenje naučno istraživačkih, razvojnih i inovativnih projekata i programa u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Podsticaji za proizvodnju sadnog materijala i sertifikaciju i klonsku selekciju su plaćanja za podizanje matičnih zasada voćaka, vinove loze i drugih biljnih vrsta, kao i za nabavku opreme, tehničkih sredstava, biljnog materijala, održanje kolekcija i drugo u cilju sertifikacije sadnog materijala i klonske selekcije sorti voćaka, vinove loze i drugih biljnih sorti.

2. Pravo na korišćenje posebnih podsticaja

Član 40.

Pravo na korišćenje podsticaja za marketing-informacione sisteme u poljoprivredi i podsticaja za uspostavljanje, razvoj i funkcionisanje sistema računovodstvenih podataka na poljoprivrednim gazdinstvima imaju pravna lica i preduzetnici, odnosno organizacije koji ispunjavaju uslove propisane zakonom kojim se uređuje obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u poljoprivredi.

Pravo na korišćenje podsticaja za unapređenje zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta u zavisnosti od vrste mere ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstava pod uslovom da su upisani u Registar, kao i jedinica lokalne samouprave i pravno lice i preduzetnik koje ispunjava uslove za obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u oblasti poljoprivrede.

Pravo na korišćenje podsticaja za podršku savetodavnim i stručnim poslovima u poljoprivredi ima pravno lice i preduzetnik, odnosno organizacija, koji ispunjavaju uslove propisane zakonom kojim se uređuje obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u poljoprivredi.

Pravo na korišćenje podsticaja za mere za sprovođenje odgajivačkih programa, radi ostvarivanja odgajivačkih ciljeva u stočarstvu ima odgajivačka organizacija koja obavlja poslove u stočarstvu u skladu sa zakonom kojim se uređuje stočarstvo.

Pravo na korišćenje podsticaja za sprovođenje naučno istraživačkih, razvojnih i inovativnih projekata u poljoprivredi ima fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstava i preduzetnik, pod uslovom da su upisani u Registar, kao i naučno-istraživačka ustanova i pravno lice koje ispunjava uslove za obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u poljoprivredi.

Pravo na korišćenje podsticaja za proizvodnju sadnog materijala i sertifikaciju i klonsku selekciju ima pravno lice i preduzetnik koji ispunjava uslove u skladu sa posebnim propisima kojima se uređuje proizvodnja sadnog materijala, pod uslovom da je upisano u Registar.

Ministar bliže propisuje uslove i način ostvarivanja prava na posebne podsticaje.

VI. NADZOR

Inspekcijski nadzor

Član 41.

Inspekcijski nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši ministarstvo preko inspektora nadležnog za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: poljoprivredni inspektor).

Uslovi za obavljanje poslova poljoprivrednog inspektora

Član 42.

Poslove poljoprivrednog inspektora može da obavlja lice koje je steklo visoko obrazovanje iz naučne oblasti biotehničke nauke ili tehnološko inženjerstvo na studijama drugog stepena (master akademske studije, specijalističke akademske studije i specijalističke strukovne studije), odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, iz oblasti poljoprivrede ili tehnološkog inženjerstva prehrambenog smera sa položenim državnim stručnim ispitom i sa najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

Prava i dužnosti poljoprivrednog inspektora

Član 43.

U vršenju poslova inspekcijskog nadzora poljoprivredni inspektor ima pravo i dužnost da:

- 1) vrši pregled poljoprivrednog zemljišta, zasada, stoke, poslovnih i proizvodnih prostora, objekata, uređaja, robe i poslovne dokumentacije korisnika podsticaja koji se bave poljoprivrednom proizvodnjom i preradom poljoprivrednih proizvoda biljnog porekla;
- 2) po nalogu Uprave vrši uvid u isprave na osnovu kojih su korisnici podsticaja ostvarili pravo na podsticaje;
- 3) po nalogu Uprave proverava ispunjenost uslova za ostvarivanje prava na podsticaje kod lica koja su podnela zahtev ili na drugi način pokrenula postupak za ostvarivanje prava na podsticaje, kao i kod lica koja su ostvarila pravo na podsticaje;
- 4) preduzme druge mere i radnje, u skladu sa zakonom.

Ovlašćenja poljoprivrednog inspektora

Član 44.

U vršenju poslova iz člana 43. ovog zakona poljoprivredni inspektor ovlašćen je da:

- 1) naloži rešenjem izvršenje mera i radnji uz određivanje za to potrebnog roka;
- 2) podnese prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično delo ili privredni prestup i podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka;
- 3) donese meru obezbeđenja u slučaju opasnosti za život i zdravlje ljudi ili za druge javne interese;
- 4) obavesti drugi organ ako postoje razlozi za preduzimanje mera za koje je taj organ nadležan;

5) pokrene inicijativu kod ovlašćenog organa za obustavljanje od izvršenja, odnosno za poništavanje ili ukidanje propisa ili drugog opšteg akta organa ili organizacije koja vrši poslove državne uprave, odnosno za obustavljanje od izvršenja opšteg akta preduzeća, ustanove i druge organizacije ako nisu u skladu sa Ustavom i zakonom;

6) pokrene inicijativu kod Uprave za vođenje poljoprivrednog gazdinstva u pasivnom statusu;

7) preduzima druge mere i radnje, u skladu sa zakonom.

Na rešenje poljoprivrednog inspektora iz stava 1. ovog člana, može se izjaviti žalba ministru u roku od osam dana od dana njegovog donošenja.

Rešenje iz stava 2. ovog člana konačno je u upravnom postupku.

Obaveze lica nad čijim radom se vrši nadzor

Član 45.

Pravna i fizička lica i preduzetnici nad čijim radom se vrši inspekcijski nadzor dužna su da poljoprivrednom inspektorom omoguće vršenje nadzora i pruže potrebne podatke i informacije.

Lica iz stava 1. ovog člana dužna su da poljoprivrednom inspektorom, kao i drugim ovlašćenim licima u skladu sa zakonom, na njegov zahtev u određenom roku dostave ili pripreme podatke i materijale koji su potrebni za vršenje poslova inspekcijskog nadzora.

Oduzimanje dokumentacije i predmeta

Član 46.

Poljoprivredni inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora može da privremeno oduzme dokumentaciju i predmete koji u prekršajnom ili sudskom postupku mogu da posluže kao dokaz.

O izvršenom privremenom oduzimanju dokumentacije i predmeta iz stava 1. ovog člana izdaje se potvrda.

VII. KAZNENE ODREDBE

Privredni prestup

Član 47.

Novčanom kaznom od 500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako nenamenski koristi sredstva podsticaja (član 10. stav 1).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu.

Za radnje iz stava 1. ovog člana pored novčane kazne može se izreći i zaštitna mera zabrane pravnom licu da se bavi određenom privrednom delatnošću, odnosno zaštitna mera zabrane odgovornom licu u pravnom licu da vrši određene dužnosti u trajanju od šest meseci do pet godina.

Prekršaj pravnog lica

Član 48.

Novčanom kaznom 300.000 do 1.500.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice koje:

- 1) postupi suprotno odredbi člana 10. stav 7. ovog zakona;
- 2) sredstva ostvarena po osnovu premije za mleko ne isplati korisniku premije za mleko na njegov namenski račun, najkasnije u roku od tri dana od dana uplate tih sredstava (član 16);
- 3) je ostvarilo podsticaje za krave dojilje, a postupi suprotno odredbi člana 22. stav 3. ovog zakona;
- 4) ne postupi po rešenju poljoprivrednog inspektora u skladu sa ovim zakonom.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 20.000 do 100.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu.

Prekršaj preduzetnika

Član 49.

Novčanom kaznom 100.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik koji:

- 1) nenamenski koristi sredstva podsticaja (član 10. stav 1);
- 2) postupi suprotno odredbi člana 10. stav 7. ovog zakona;
- 3) sredstva ostvarena po osnovu premije za mleko ne isplati korisniku premije za mleko na njegov namenski račun, najkasnije u roku od tri dana od dana uplate tih sredstava (član 16);
- 4) je ostvario podsticaje za krave dojilje, a postupi suprotno odredbi člana 22. stav 3. ovog zakona;
- 5) ne postupi po rešenju poljoprivrednog inspektora u skladu sa ovim zakonom.

Prekršaj fizičkog lica

Član 50.

Novčanom kaznom 10.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice koje:

- 1) nenamenski koristi sredstva podsticaja (član 10. stav 1);
- 2) postupi suprotno odredbi člana 10. stav 7. ovog zakona;
- 3) je ostvarilo podsticaje za krave dojilje, a postupi suprotno odredbi člana 22. stav 3. ovog zakona;
- 4) ne postupi po rešenju poljoprivrednog inspektora u skladu sa ovim zakonom.

VIII. PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 51.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni glasnik RS”, broj 41/09) koje se odnose na podsticaje, korišćenje podsticaja, kao i odredbe člana 37. stav 1. tač. 2) i 3), čl. 41. i 43. tog zakona.

Član 52.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. stav 1. tačka 12) Ustava Republike Srbije kojim je utvrđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje razvoj Republike Srbije, politiku i mere za podsticanje ravnomernog razvoja pojedinih delova Republike Srbije, uključujući i razvoj nedovoljno razvijenih područja; organizaciju i korišćenje prostora.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ovim zakonom na sistemski način uređuje se oblast podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju, odnosno propisuju se vrste podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju, uslovi za ostvarivanje prava na podsticaje i korišćenje podsticaja. Donošenje ovog zakona proizilazi iz potrebe uspostavljanja funkcionalnog i transparentnog mehanizma implementacije podsticaja u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja u narednom periodu.

Položaj poljoprivrede i prehrambene industrije u ekonomiji Republike Srbije ukazuje na visok potencijal ove privredne grane, ali i na nedovoljan nivo iskorišćenosti ovog potencijala i postojanje prostora za njegovo unapređenje. Učešće ukupnog agrarnog budžeta u ukupnom nacionalnom budžetu Republike Srbije u proteklih deset godina iznosilo je u proseku 4,21%, što predstavlja nizak nivo izdvajanja ako se uzme u obzir doprinos poljoprivrede stvaranju bruto domaćeg proizvoda Republike Srbije. Naime, učešće bruto dodate vrednosti u poljoprivredi u ukupnom bruto domaćem proizvodu Republike Srbije u prethodnoj dekadi iznosilo je 11,3%, dok agrobiznis u celini učestvuje u stvaranju bruto domaćeg proizvoda sa preko 20%. Pored toga, poljoprivreda sa prehrambenom industrijom predstavlja jedinu granu srpske privrede koja ostvaruje pozitivan bilans u spoljnotrgovinskoj razmeni i to u kontinuitetu od 2005. godine, uz stalni trend rasta suficita. Pozitivan bilans spoljnotrgovinske razmene poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Republika Srbija ostvaruje sa svim svojim najvažnijim spoljnotrgovinskim partnerima – Evropskom unijom, zemljama potpisnicima CEFTA sporazuma, kao i zemljama potpisnicama EFTA sporazuma. Poljoprivreda sa prehrambenom industrijom učestvuje u ukupnom izvozu Republike Srbije sa 20,9% (prosek perioda 2005-2011. godine), dok u ukupnom uvozu učestvuje sa 6,8%. Struktura izvoza srpske poljoprivrede nije naročito povoljna, ako se ima u vidu da u izvozu dominiraju primarni poljoprivredni proizvodi niže dodate vrednosti, u poređenju sa prerađenim poljoprivrednim proizvodima, višeg nivoa dodate vrednosti, što predstavlja prostor, ali i neophodnost za unapređenje. Tranzicioni period srpske poljoprivrede karakterisala je promenljivost i nekonzistentnost agrarne politike, što se ogledalo kroz nedoslednost u primeni određenih vrsta mera agrarne politike u relativno dužem vremenskom periodu, kao i promene u uslovima korišćenja, strukturi korisnika, kao i načinu realizacije predmetnih mera. Početak tranzicionog perioda (2000-2003. godine) obeležila je agrarna politika, usmerena ka merama cenovne podrške, koje su se prevashodno odnosile na određene vrste ratarskih kultura (soja, suncokret, šećerne repa, pšenica), kao i na cenovnu podršku proizvodnje mleka (premije za mleko). Period od 2004-2006. godine karakteriše zaokret u agrarnoj politici, u smislu prusmeravanja fokusa sa mera cenovne podrške na mere investicione, kreditne i podrške ruralnom razvoju, kao i podrške dohotku. Period od 2007. godine do danas karakteriše agrarna politika orjentisana na realizaciju mera podrške poljoprivredi kroz implementaciju sistema plaćanja prema površini obradivog zemljišta, odnosno po grlu stoke. Ovim zakonom doprineće se uspostavljanju predvidivosti, stabilnosti i

konzistentnosti agrarne politike Republike Srbije, kako bi se izbegla iskazana nestabilnost i promenljivost poljoprivredne politike u proteklom periodu kroz definisanje sledećih vrsta podsticaja: 1) direktna plaćanja; 2) mere ruralnog razvoja i 3) posebni podsticaji.

Direktna plaćanja su grupa mera agrarne politike, na osnovu kojih se finansijska sredstva direktno isplaćuju poljoprivrednim proizvođačima i koje su efikasan mehanizam unapređenja produktivnosti poljoprivredne proizvodnje. Njihovom realizacijom obezbeđuju se uslovi za unapređenje proizvodnje (u pogledu kvantiteta i kvaliteta) i otvara mogućnost unapređenja konkurentnosti proizvodnje. Dosadašnje mere agrarne politike, koje po karakteru odgovaraju direktnim plaćanjima, apsorbivale su najveći deo agrarnog budžeta (do 80%), pri čemu se predviđa da će se taj trend nastaviti u narednom periodu imajući u vidu broj korisnika, površina i stočni fond na koje se mere odnose. Direktna plaćanja u skladu sa ovim zakonom su: a) premije (premija za mleko); b) podsticaji za proizvodnju (osnovni i proizvodno vezani podsticaji za biljnu proizvodnju i podsticaji u stočarstvu); v) regres (za nabavku proizvodnih inputa, osiguranje i skladištenje u javnim skladištima) i g) kreditna podrška. Premije predstavljaju novčane iznose, obračunate po jedinici mere (kilogram/litar), koji se isplaćuju poljoprivrednim proizvođačima za isporučene poljoprivredne proizvode. Ovaj zakon kao meru podsticaja iz ove grupe navodi premiju za mleko, koja se isplaćuje za isporučeno kravljje, ovčije i kozje sirovo mleko. Ovo je mera agrarne politike koja doprinosi unapređenju kvaliteta mleka i preusmeravanju distribucije mleka iz direktne prodaje (na gazdinstvu i zelenim pijacama) u predaju mleka u mlekare na dalju preradu. Time se podiže nivo zdravstvene bezbednosti mleka u prometu i obezbeđuje stabilna sirovinna baza za industriju mleka.

Kao posebna vrsta direktnih plaćanja propisani su podsticaji za proizvodnju, koji su na odgovarajući način prilagođeni biljnoj i stočarskoj proizvodnji. Ova vrsta direktnih plaćanja predstavlja novčane iznose, koji se isplaćuju po jedinici mere za posejan usev i višegodišnji zasad (hektar), odnosno za stoku odgovarajuće vrste (grlo). Primenom ove vrste podsticaja doprinosi se smanjenju cene koštanja proizvoda, što otvara prostor za povećanje cenovne konkurentnosti proizvođača na tržištu s jedne strane, kao i mogućnosti za uvećanje dobiti proizvođača s druge strane. Indirektno se realizacijom ove vrste podsticaja stvaraju uslovi za unapređenje prinosa u biljnoj proizvodnji, odnosno za unapređenje rasnog sastava i povećanje stočnog fonda. Podsticaji u biljnoj proizvodnji uspostavljeni su kao osnovni podsticaji (koji se isplaćuju po površini obradivog poljoprivrednog zemljišta za biljnu proizvodnju) i proizvodno vezani podsticaji (koji se isplaćuju po površini obradivog poljoprivrednog zemljišta za biljnu proizvodnju, ali uz minimalno ostvareni prinos po hektaru). Podsticaji u stočarstvu definisani su kao podsticaji za: kvalitetne mlečene krave, krave dojilje, kvalitetne priplodne ovce, koze i krmače, tov junadi, jagnjadi i svinja i košnice pčela.

U direktna plaćanja spadaju i regres koji su definisani kao novčani iznosi, koji se u određenom procentu isplaćuju za kupljenu količinu inputa za poljoprivrednu proizvodnju (gorivo, đubrivo, seme i drugo), premije osiguranja i troškove skladištenja u javnim skladištima. Realizacija ove vrste podsticaja doprinosi smanjenju cene koštanja proizvoda preko smanjenja varijabilnih troškova (troškova nabavke proizvodnih inputa, troškove premije osiguranja i troškove skladištenja gotovih proizvoda). Smanjenje cene koštanja, kao direktan efekat ove vrste podsticaja, otvara mogućnost za unapređenje cenovne konkurentnosti proizvoda na tržištu. Osim direktnog efekta, realizacija regresa, kao vida direktnih plaćanja, dovodi do primene odgovarajućih agrotehničkih mera u proizvodnji, smanjenja rizika od gubitaka u proizvodnji, kao i do mogućnosti odloženog plasmana proizvoda u slučaju nepovoljne tržišne situacije (sa aspekta proizvođača). Ostvarenje ovih efekata, u

krajnjoj instanci, doprinosi povećanju produktivnosti proizvodnje, stabilnosti dohotka proizvođača, kao i očuvanju tržišne stabilnosti.

Kreditna podrška predstavlja vrstu podsticaja, kojom se poljoprivrednim gazdinstivima omogućava olakšani pristup korišćenju kredita i na taj način se stvara povoljniji pristup izvorima finansijskih sredstava za započinjanje, odnosno unapređenje poljoprivredne proizvodnje. Realizacijom kreditne podrške stvaraju se povoljniji uslovi za unapređenje investicionih aktivnosti, što vodi poboljšanju strukture gazdinstava, unapređenju plasmana i modernizaciji proizvodnje, a sve u cilju unapređenja konkurentnosti.

Mere ruralnog razvoja su podsticaji koji imaju za cilj jačanje konkurentnosti i dostizanje standarda u okviru primarnog poljoprivrednog i prehrambenog sektora, zaštitu životne sredine i biodiverzita od negativnog uticaja intenzivne poljoprivrede i razvoj ruralne ekonomije i poboljšanje uslova života stanovništva u ruralnim oblastima. Ove mere obuhvataju podršku programima koji se odnose na podršku: a) investicijama u poljoprivredi za unapređenje konkurentnosti i dostizanje standarda kvaliteta; b) održivom ruralnom razvoju; v) unapređenju ruralne ekonomije; i g) pripremi i sprovođenju lokalnih strategija ruralnog razvoja.

Podrška investicijama u poljoprivredi za unapređenje konkurentnosti i dostizanje standarda kvaliteta je vrsta podsticaja koja se sprovodi u cilju unapređenja tržišnog poslovanja, dostizanja standarda kvaliteta i unapređenja konkurentnosti. Ova grupa mera obuhvata: investicije u poljoprivrednu proizvodnju, uspostavljanje i jačanje proizvođačkih grupa i investicije u preradu poljoprivrednih proizvoda i marketing. Ova vrsta investicionih podsticaja doprineće unapređenju konkurentnosti proizvoda, i to kroz povećanje produktivnosti i efikasnosti proizvodnje, modernizaciju procesa proizvodnje i plasmana, bolju iskorišćenost, kao i unapređenje iskorišćenosti kapaciteta proizvodnje i prerade, uspostavljanje i primenu standarda kvaliteta i bezbednosti hrane, kao i kroz unapređenje tržišnog plasmana.

Podrška održivom ruralnom razvoju predstavlja vrstu podsticaja čijom realizacijom se podstiče unapređenje zaštite životne sredine, i to kroz primenu agroekoloških mera, mera podrške organskoj proizvodnji, očuvanje biljnih i životinjskih genetičkih resursa, kao i primenom drugih mera, koje se odnose na nadoknadu propuštene dobiti kao posledice sprovođenja dobrih poljoprivrednih praksi, dobrobiti životinja i drugih politika zaštite i očuvanja životne sredine.

Podrška unapređenju ruralne ekonomije je mera koja doprinosi unapređenju kvaliteta života u ruralnim oblastima kroz podsticanje nepoljoprivrednih aktivnosti na selu i proizvodnju proizvoda veće dodate vrednosti, radi povećanja dohotka i poboljšanja održivih uslova za život seoskog stanovništva, koja obuhvata: investicije za unapređenje i razvoj ruralne infrastrukture, diversifikaciju ekonomskih aktivnosti na selu podrškom nepoljoprivrednim aktivnostima, podršku ekonomskim aktivnostima u smislu dodavanja vrednosti poljoprivrednim proizvodima i podsticaje za unapređenje obuka u ovoj oblasti ruralnog razvoja.

Podrška za pripremu i sprovođenje lokalnih strategija ruralnog razvoja predstavlja vrstu podsticaja koji doprinose lokalnim akterima ruralnog razvoja da dugoročno poboljšaju potencijale svojih lokalnih sredina kroz izradu i podršku u sprovođenju lokalnih strategija održivog ruralnog razvoja, koje su osmišljene od strane registrovanih javno-privatnih partnerstava. Ova vrsta mera se realizuje kroz pripremu i sprovođenje lokalnih strategija održivog ruralnog razvoja.

Takođe, posebna prednost ovog zakona je što prepoznaje i na odgovarajući način tretira područja u Republici Srbiji u kojima su prisutni otežani uslovi obavljanja poljoprivredne aktivnosti, tj. područja kod kojih zbog prirodnih, socijalnih ili zakonskih ograničenja ne postoje uslovi za intenzivan razvoj poljoprivredne proizvodnje.

Podsticaji propisani ovim zakonom adekvatno su prilagođeni i ovakvim područjima, i to kako u pogledu kriterijuma zaostvarivanje prava na podsticaje, tako i u pogledu nivoa finansijskih sredstava.

Posebni podsticaji su usmereni na kreiranje institucionalnog okvira za realizaciju direktnih plaćanja i mera ruralnog razvoja, kao i za uspostavljanje adekvatnih mehanizma prikupljanja podataka o poljoprivrednim pokazateljima, vođenja evidencija u poljoprivredi, obavljanja savetodavnih i naučnih aktivnosti i sl. Posebni podsticaji obuhvataju podsticaje za: marketing-informacione sistemima u poljoprivredi, uspostavljanje, razvoj i funkcionisanje sistema računovodstvenih pokazatelja na poljoprivrednim gazdinstvima, poboljšanje zaštite i kvaliteta poljoprivrednog zemljišta, korišćenje i upravljanje poljoprivrednim zemljištem, podršku savetodavnim i stručnim poslovima u poljoprivredi, sprovođenje odgajivačkih ciljeva u stočarstvu kroz izradu i sprovođenje odgajivačkog programa i sprovođenje naučno-istraživačkih, razvojnih i inovativnih projekata u poljoprivredi i proizvodnju sadnog materijala i sertifikaciju i klonsku selekciju.

Sve vrste podsticaja propisane ovim zakonom evidentiraće se u Registru podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju, čije je uspostavljanje predviđeno ovim zakonom, a čije će funkcionisanje omogućiti vođenje jedinstvene evidencije o davanjima u poljoprivredi, uspostavljanje funkcionalnog sistema kontrole trošenja sredstava, kao i transparentno korišćenje finansijskih sredstava.

III. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. propisano je da se ovim zakonom uređuju se vrste podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju, uslovi za ostvarivanje prava na podsticaje i korišćenje podsticaja.

Članom 2. propisano je značenje izraza koji se upotrebljavaju u ovom zakonu.

Članom 3. propisane su vrste podsticaja, odnosno direktna plaćanja, mere ruralnog razvoja i posebni podsticaji.

Članom 4. propisan je obim, namena i raspodela po vrsti podsticaja.

Članom 5. propisano je ko ima pravo na podsticaje, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, odnosno korisnici podsticaja.

Članom 6. propisano je da porodično poljoprivredno gazdinstvo može biti komercijalno porodično poljoprivredno gazdinstvo i nekomercijalno porodično poljoprivredno gazdinstvo i date su njihove definicije.

Članom 7. propisan je postupak za ostvarivanje prava na podsticaje

Članom 8. propisana je isplata podsticaja.

Članom 9. propisano je da sredstva ostvarena po osnovu podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju ne mogu biti predmet izvršenja.

Članom 10. propisane su obaveze korisnika podsticaja

Članom 11. ustanovljava se Registar posticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju, koji vodi Ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede.

Članom 12. propisano je da Ministarstvo u okviru godišnjeg izveštaja o radu, u skladu sa zakonom, podnosi Vladi Godišnji izveštaj o stanju u poljoprivredi u prethodnoj kalendarskoj godini - Zelenu knjigu koja sadrži ocenu stanja i ekonomskog položaja poljoprivrede, kao i predlog i način sprovođenja mera poljoprivredne politike za naredni period, a zasniva se na detaljnom praćenju stanja u poljoprivredi i agroekonomskim stručnim analizama. Zelena knjiga je javni izveštaj i objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Članom 13. propisana je podrška za sprovođenje poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja u autonomnoj pokrajini i jedinici lokalne samouprave.

Članom 14. propisane su vrste direktnih plaćanja, i to: premije, podsticaji za proizvodnju, regresi i kreditna podrška.

Čl. 15. i 16. uređeno je ostvarivanje premije za mleko.

Članom 17. propisane su vrste podsticaja za proizvodnju, i to: osnovni - po površini biljne proizvodnje i proizvodno vezani - po površini biljne proizvodnju uz minimalno ostvareni prinos po hektaru, kao i podsticaji u stočarstvu.

Čl. 18. i 19. uređeni su podsticaji za biljnu proizvodnju.

Članom 20. uređeno je ostvarivanje podsticaja u stočarstvu.

Članom 21. propisani su podsticaji za kvalitetne mlečne krave.

Članom 22. propisani su podsticaji za krave dojilje.

Članom 23. propisani su podsticaji za kvalitetne priplodne ovce i koze.

Članom 24. propisani su podsticaji za kvalitetne priplodne krmače.

Članom 25. propisani su podsticaji za tov junadi.

Članom 26. propisani su podsticaji za tov jagnjadi.

Članom 27. propisani su podsticaji za tov svinja.

Članom 28. propisani su podsticaji za košnice pčela

Članom 29. uređeno je ostvarivanje prava na regrese.

Članom 30. uređeno je ostvarivanje prava na kreditnu podršku.

Članom 31. propisano je umanjeње isplata direktnih plaćanja.

Članom 32. propisane su vrste podsticaja za mere ruralnog razvoja.

Članom 33. propisani su minimalni podsticaji za mere ruralnog razvoja.

Članom 34. propisani su podsticaji za investicije u poljoprivredi za unapređenje konkurentnosti i dostizanje standarda kvaliteta.

Članom 35. uređeni su podsticaji za održivi ruralni razvoj.

Članom 36. propisani su podsticaji za organsku proizvodnju.

Članom 37. propisani su podsticaji za unapređenje ruralne ekonomije.

Članom 38. propisani su podsticaji za pripremu i sprovođenje lokalnih strategija ruralnog razvoja.

Članom 39. propisane su vrste posebnih podsticaja.

Članom 40. propisani su korisnici posebnih podsticaja.

Čl. 41-46. uređen je nadzor nad sprovođenjem ovog zakona koji vrši ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede, odnosno poslovi inspekcijskog nadzora koje ministarstvo vrši preko poljoprivrednog inspektora.

Čl. 47-50. propisane su kaznene odredbe, odnosno privredni prestupi i prekršaji za postupanje suprotno odredbama ovog zakona.

Čl. 51. i 52. propisana je prelazna i završna odredba.

IV. FINANSIJSKA SREDSTAVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Ovaj zakon uspostavlja posebnu kategoriju prava, za koja se svake budžetske godine obezbeđuju potrebna sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. ANALIZA EFEKATA

1. Određenje problema koji zakon treba da reši

Donošenjem ovog zakona stvaraju se uslovi za uspostavljanje funkcionalnog i transparentnog mehanizma implementacije podsticaja u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, čime će se omogućiti sprovođenje stabilne, konzistentne i predvidive agrarne politike u dugoročnom periodu.

Jedan od razloga za nemogućnost višeg nivoa iskorišćenja potencijala poljoprivrede Republike Srbije u dosadašnjem periodu jeste nekonzistentnost poljoprivredne politike u proteklom periodu i nemogućnost srednjeročnog i dugoročnog planiranja proizvodnje od strane nosilaca poljoprivredne proizvodnje, a na osnovu smernica agrarne politike, donetih od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, odnosno Vlade Republike Srbije. Ovim zakonom jasno se definišu mere agrarne politike koji će se primenjivati, kroz definisanje vrsta podsticaja, načina njihove implementacije, potencijalnih korisnika i uslova korišćenja podsticaja, kao i vođenja evidencije o podsticajima i ostalih pitanja relevantnih za definisanje i implementaciju sistema podsticaja poljoprivredne proizvodnje i ruralnog razvoja.

Donošenjem ovog zakona stvoriće se povoljniji uslovi za planiranje budžetskih sredstava potrebnih za realizaciju mera agrarne politike u svakom budžetskom periodu, a na osnovu preciznije procene potreba krajnjih korisnika. Poseban doprinos ovog zakona je i uspostavljanje Registra podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju, koji će se koristiti za potrebe vođenja analitike i statistike u Ministarstvu, odnosno za analizu i ocenu ostvarenih efekata implementiranih mera agrarne politike. Na osnovu analize podataka iz Registra podsticaja, kao i njihovim „ukrštanjem” sa podacima iz drugih baza podataka koje se vode u Ministarstvu, obezbediće se kvantitativna osnova za preciznu ocenu efikasnosti realizovanih mera i nivo ostvarenja ciljeva. Na ovaj način stvoriće se uslovi za unapređenje analitike i statistike u Ministarstvu, što će predstavljati dobru osnovu za unapređenje mera agrarne politike u budućem periodu i njihovog boljeg prilagođavanja potrebama krajnjih korisnika. Ovim zakonom definišu se vrste podsticaja, korisnici podsticaja, minimalni nivoi podsticaja, kao i uslovi njihovog korišćenja čime se stvara osnova za dugoročno planiranje poljoprivredne proizvodnje od strane neposrednih korisnika podsticaja, što otvara prostor za realizaciju srednjeročnih i dugoročnih investicionih aktivnosti i mogućnost korišćenja višegodišnjih kreditnih aranžmana za pokretanje i unapređenje poljoprivredne proizvodnje. U tom smislu ovaj zakon ima pozitivne efekte na povećanje obima (a time i vrednosti) poljoprivredne proizvodnje, povećanje produktivnosti i efikasnosti proizvodnje, a u određenoj meri i na povećanje konkurentnosti.

S obzirom da se Republika Srbija nalazi u procesu pridruživanja Evropskoj uniji i da, u skladu sa obavezama proisteklim iz tog procesa, radi na harmonizaciji svog zakonodavstva sa legislativom Evropske unije, ovaj zakon predstavlja korak napred ka usklađivanju agrarne politike Republike Srbije sa Zajedničkom poljoprivrednom politikom Evropske unije. Ovaj zakon kao obavezu korisnika navodi poštovanje propisa kojima se uređuju standardi kvaliteta životne sredine, zaštita javnog zdravlja, zaštita zdravlja životinja i biljaka, zaštita dobrobiti životinja i zaštita poljoprivrednog zemljišta, što su ujedno i zahtevi koje mora da ispuni korisnik podsticaja u Evropskoj uniji kako bi ostvario prava na korišćenje podsticaja.

Ispunjenost navedenih zahteva predstavlja osnovu tzv. unakrsne usklađenosti (*cross compliance*) u Zajedničkoj poljoprivrednoj politici Evropske unije, a implementacija ovih uslova u zakonski okvir Republike Srbije je osnova za pripremu poljoprivrednih proizvođača za agrarnu politiku koja će se implementirati nakon sticanja punopravnog članstva u EU.

Takođe, u kontekstu procesa evropskih integracija, zakon preuzima jedan od mehanizama redistribucije sredstava između različitih grupa (stubova) mera agrarne politike iz Zajedničke poljoprivredne politike Evropske unije, tzv. mehanizam modulacije, kojim se vrši preraspodela finansijskih sredstava iz grupe podsticaja po osnovu direktnih plaćanja ka grupi podsticaja ruralnog razvoja. Klasifikacija mera u zakonu, u okviru direktnih plaćanja, odnosno u okviru podsticaja za biljnu proizvodnju, takođe je usklađena sa klasifikacijom mera u okviru direktnih plaćanja Zajedničke poljoprivredne politike Evropske unije – podsticaji za biljnu proizvodnju klasifikovani su kao osnovni (što odgovara *decoupled payment* u direktnim plaćanjima Zajedničke poljoprivredne politike Evropske unije) i proizvodno vezani (u skladu sa *coupled payment* u direktnim plaćanjima Zajedničke poljoprivredne politike EU). Usklađivanjem sa instrumentima i kriterijumima Zajedničke poljoprivredne politike Evropske unije stvaraju se uslovi za postepeno prilagođavanje domaće agrarne politike i pripremanje domaćih korisnika na sistem podsticaja, koji je u određenoj meri usaglašen sa evropskim kriterijumima.

Ovaj zakon će imati brojne pozitivne efekte na razvoj domaće poljoprivrede, i to:

- 1) obezbeđivanje predvidive i konzistentne agrarne politike u dužem periodu;
- 2) povećana motivisanost korisnika podsticaja za zasnivanje i unapređenje poljoprivredne proizvodnje;
- 3) mogućnost povećanje dohotka korisnika i mogućnost povećanja produktivnosti i efikasnosti u poljoprivredi, što doprinosi unapređenju konkurentnosti;
- 4) približavanje principima, mehanizmima i instrumentima Zajedničke poljoprivredne politike Evropske unije.

2. Ciljevi koji se donošenjem zakona postižu

Nestabilnost i nepredvidivost poljoprivredne politike, kao i nepostojanje doslednosti u kreiranju i sprovođenju agrarne politike u prethodnom periodu, rezultiralo je smanjenjem investicija u sektoru poljoprivrede i netržišnim prelivanjem dobiti između učesnika u tržišnom lancu. Ovaj zakon doprinosi predvidivosti agrarne politike i stvara osnovu za kratkoročno, srednjeročno, ali i dugoročno planiranje i ekonomski razvoj korisnika finansijskih sredstava.

Distribucijom sredstava agrarnog budžeta kroz mere agrarne politike na osnovu ovog zakona teži ispunjenju sledećih osnovnih ciljeva:

- 1) unapređenju produktivnosti i efikasnosti poljoprivredne proizvodnje, kao i unapređenje konkurentnosti;
- 2) očuvanju prehrambene sigurnosti i obezbeđivanju kvalitetne i bezbedne hrane za potrošače;
- 3) obezbeđivanju podrške održivom razvoju sela kroz unapređenje životnog standarda ruralnog stanovništva;
- 4) zaštiti životne sredine od negativnih uticaja poljoprivredne proizvodnje;
- 5) prilagođavanju sektora poljoprivrede Srbije procesima integracija u Evropsku uniju i Svetsku trgovinsku organizaciju.

Kako su prinosi pojedinih biljnih kultura ispod evropskog nivoa, primenom ovog zakona unaprediće se primena agrotehničkih mera u poljoprivrednoj proizvodnji, što za krajnji cilj ima podizanje nivoa prinosa, a samim tim i povećanje vrednosti proizvodnje (uz pretpostavku ograničene fluktuacije tržišnih cena primarnih proizvoda).

3. Druga mogućnost za rešavanje problema

U dosadašnjem periodu mere agrarne politike definisane su kroz podzakonska akta (uredbe) usvojene od strane Vlade Republike Srbije, a na predlog Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžet Republike Srbije za tekuću godinu. Osnovni zakonski okvir pri kreiranju i realizaciji dosadašnje agrarne politike Republike Srbije predstavlja Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni glasnik RS” broj 41/09), kao i nacionalni programi u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, koji se odnose na srednjeročne periode. Kao krovni dokument, Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju predstavlja opšti zakonski okvir funkcionisanja poljoprivrede i ruralnog razvoja, dok će se ovim zakonom i pratećim podzakonskim aktima bliže definisati mehanizmi implementacije agrarne politike, kroz sistem podsticaja.

Zadržavanjem postojećeg mehanizma implementacije agrarne politike Srbije, kroz donošenje pojedinačnih mera podsticaja, a kroz njihovo usvajanje kroz uredbe Vlade Republike Srbije, izostala bi mogućnost uspostavljanja dugoročne, predvidive i konzistentne poljoprivredne politike, što se postiže jedino donošenjem zakonskog propisa, kojim se ova oblast uređuje u potpunosti i na sistemski način.

4. Zašto je donošenje zakona najbolje za rešavanje problema

Postojeći mehanizam implementacije agrarne politike nije doprineo uspostavljanju predvidive, konzistentne i transparentne agrarne politike Republike Srbije u dužem periodu, pre svega, iz sledećih razloga:

1) postojanje čestih izmena u vrsti i obimu podsticaja, kao i izmene kriterijuma za ostvarivanje prava na podsticaje i izmene kategorija korisnika;

2) nekonzistentnost mera agrarne politike, u smislu izostajanja pojedinih podsticajnih mera tokom perioda, čime je stvorena atmosfera nesigurnosti kod krajnjih korisnika i nemogućnost planiranja narednog proizvodnog ciklusa, niti mogućnost planiranja srednjeročnih i dugoročnih investicionih aktivnosti;

3) nepostojanje institucionalne podrške i pratećih mehanizama u odgovarajućem obliku i na odgovarajućem nivou, koji bi omogućili nesmetanu i transparentnu implementaciju poljoprivredne politike;

4) nedovoljna usaglašenost sa propisima Evropske unije, pre svega sa regulativama kojima se reguliše funkcionisanje Zajedničke poljoprivredne politike Evropske unije.

Donošenjem ovog zakona, kao i pratećih podzakonskih akata, izbeći će se svi ti problemi, a pre svega postojanje nekonzistentnosti mera agrarne politike i nemogućnost planiranja proizvodnje od strane krajnjih korisnika. Poznavanje podsticaja i pratećih kriterijuma za implementaciju obezbeđuje mogućnost planiranja poljoprivredne proizvodnje od strane korisnika i svakako će predstavljati osnovu za donošenje proizvodnih i upravljačkih odluka na gazdinstvu, u pogledu vrste i obima proizvodnje, nivoa ulaganja, procene rizika i ostalih odluka u poljoprivrednoj proizvodnji.

Takođe, ovim zakonom olakšaće se uvid i praćenje poljoprivredne politike od strane neposrednih korisnika podsticaja, tj. poljoprivrednih proizvođača i prerađivača, s obzirom da više ne bi postojala potreba da prate donošenje i objavljivanje više

desetina uredbi tokom godine, već bi im bio dostupan jedan jasan zakonski akt, koji definiše mere podsticaja koje su im dostupne, njihova prava i obaveze po osnovu korišćenja podsticaja, minimalne iznose sredstava i kriterijume ostvarivanja podsticaja, kao i instrumente podrške sistemu podsticaja. Ovakav pristup doprinosi povećanju broja korisnika mera agrarne politike, a time i povećanju prihoda poljoprivrednih gazdinstava.

5. Na koga će i kako će uticati predložena rešenja

Pravo na podsticaje u smislu ovog zakona imaju poljoprivredna gazdinstva i porodična poljoprivredna gazdinstva, upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava, kao i jedinice lokalne samouprave i druga lica i organizacije, u skladu sa uslovima korišćenja pojedinih vrsta podsticaja. Imajući u vidu da je u Registar poljoprivrednih gazdinstava upisano oko 450.000 gazdinstava, što je nešto više od polovine ukupnog broja poljoprivrednih gazdinstava, dobija se podatak o broju potencijalnih korisnika mera podsticaja, regulisanih predloženim zakonom. Međutim, efekte implementacije mera podsticaja, sadržanih u ovom zakonu, neposredno će osetiti ne samo direktni korisnici mera, već i celokupno ruralno stanovništvo, koje u Srbiji čini oko 44% ukupne populacije. Ovakvi neposredni efekti naročito se očekuju kod realizacije mera podsticaja u oblasti ruralnog razvoja, gde je uključena cela ruralna zajednica. Neposredan uticaj ovaj zakon će imati na sve poljoprivredne proizvođače, koji će uspostavljanjem zakonom regulisanih standarda za transparentno korišćenje budžetskih sredstava biti motivisani da ulažu u poljoprivrednu proizvodnju i time unaprede proizvodnju u pogledu kvantiteta i kvaliteta. Primenom propisanih rešenja stvoriće se povoljniji privredni ambijent za poljoprivrednu proizvodnju i ruralni razvoj, sprovođenjem predvidive, konzistentne i transparentne poljoprivredne politike. U cilju planiranja proizvodnog ciklusa potrebno je da poljoprivredni proizvođači unapred budu upoznati sa mogućnošću subvencionisanja svoje proizvodnje od strane države, s obzirom da to može značajno da utiče na planirani obim proizvodnje u narednom proizvodnom ciklusu, a samim tim i na krajnju ponudu finalnih proizvoda na tržištu po završetku proizvodnog ciklusa.

Podsticaji su u predstavljani u apsolutnim dinarskim iznosima, kao minimalni iznos podrške. U skladu sa raspodelom budžetskih sredstava za svaku narednu godinu, predviđena je mogućnost uvećanja navedenih iznosa kroz akt Vlade iz člana 4. ovog zakona (s obzirom da ovaj zakon definiše minimalne iznose), što će se sprovoditi u skladu sa inflacijom, kretanjem cena inputa i sirovina, kao i tržišnih cena.

Pojedine vrste podsticaja, kao što su podsticaji za organsku proizvodnju, regresi za premiju osiguranja za useve, plodove, višegodišnje zasade, rasadnike i životinje, kao i podrška programima ruralnog razvoja su iskazane u procentualnom iznosu. Ovakve formulacije podsticaja navedene su na osnovu analiza pojedinih sektora poljoprivredne proizvodnje, a u skladu sa prethodno realizovanim merama po osnovu tada važećih uredbi, kao i evropske prakse. Tako, na primer, premija za mleko ima karakter cenovne podrške, s obzirom da se za iznos premije po litru otvara prostor za povećanje proizvođačke marže, što je naročito značajno ako se ima u vidu visok nivo oscilacija cena mleka, kako na domaćem, tako i na inostranom tržištu. Postojanje premije za mleko pod uslovima i na nivou određenim ovim zakonom, omogućava proizvođačima da posluju bez gubitka, u uslovima niskih cena mleka ili poremećaja na tržištu proizvodnih inputa, pri tome obezbeđujući dovoljan nivo ponude za zadovoljenje prehrambene sigurnosti stanovništva.

U drugoj polovini 2012. godine, nakon detaljnih analiza, buduće žetve roda 2012, stanja na tržištu stočne hrane kao i broja grla, rešeno je da se poveća premija za mleko sa 5 na 7 dinara po litri. Procene su bile da će rod žitarica 2012. godine (posebno kukuruza koji je osnova za dobru mlečnost grla) biti daleko ispod proseka, i da će se proizvođači naći u teškoj situaciji. Postojala je mogućnost da se broj grla

rapidno smanji, dok bi i proizvodnja mleka po grlu bila smanjena usled nemogućnosti ishrane grla kvalitetnom hranom (usled njene visoke cene), što bi dovelo do smanjenja mleka na tržištu kao i visoke cene mleka i proizvoda od mleka. Kako je proizvodnja mleka jako osetljiva i veliki broj faktora utiče na istu, u cilju stabilizovanja proizvodnje, odlučeno je da se premija za mleko poveća za 2 dinara (u skladu sa projekcijama budžeta) i na taj način pomogne proizvođačima.

Tabela 1: Količina predatog mleka mlekarama u milionima litara

Količina predatog mleka mlekarama u milionima litara				
2011	191	186	203	183
2012	200	214	192	

Tabela 2: Količina premiranog mleka u milionima litara po kvartalu:

Kvartal	I	II	III	IV
2011	136	148	138	136
2012	159	170		

Kada je reč o regresima za nabavku osnovnih proizvodnih inputa, kao što su seme, gorivo i đubrivo, ova mera doprinosi smanjenju cene koštanja biljne proizvodnje za koju su podsticaji namenjeni, i to kroz smanjenje varijabilnih troškova nabavke inputa za proizvodnju, a što otvara mogućnost za unapređenje konkurentnosti nastupa na tržištu, i to kako u pogledu cena, tako i u pogledu kvaliteta kroz primenu kvalitetnijih agrotehničkih mera.

Najobimnija agrarna mera podrške biljnoj proizvodnji, odnosi se na direktna plaćanja po hektaru obradive i registrovane površine a podrazumeva i regresiranje dizel goriva kao vrlo skupog inputa u poljoprivrednoj proizvodnji. Regresiranje osnovnih inputa u proizvodnji predstavlja jednu od mera agrarne politike koja je efikasan model za poboljšanje produktivnosti poljoprivredne proizvodnje. Realizacijom navedenog podsticaja obezbeđuju se uslovi za povećanje proizvodnje (u pogledu kvantiteta i kvaliteta), a time i konkurentnosti proizvedenih poljoprivrednih proizvoda. Primena ove mere takođe ima za cilj i povećanje prinosa kroz adekvatnu upotrebu inputa u proizvodnji. Merom regresiranja poljoprivredne proizvodnje deo (varijabilnih) troškova poljoprivrednog gazdinstva se subvencioniše, čime se gazdinstvu uvećavaju prihodi, pojeftinjuje proizvodnja, povećava konkurentnost i omogućava potpunija primena agrotehničkih mera.

Tabela 3: Iznos isplaćenih sredstava po osnovu Uredbe o regresiranju repromaterijala u periodu 2007-2011:

Godina	2007	2008	2009	2010	2011
Iznos sredstava/ ha	8.000	10.000	12.000	14.000	14.000
Broj korisnika	197.411	270.678	84.218	74.901	82.821
Ukupno isplaćeno, u milijardama RSD	7,2	14,3	7,4	12,0	14,9

Pored ove mere, poljoprivredni proizvođači su imali pravo na refakciju plaćene akcize na dizel gorivo, koja je vršena od strane Ministarstva finansija. Takođe je vršeno dodatno regresiranje mineralnih đubriva od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u pojedinim godinama što je dodatno uvećalo sredstva koja su poljoprivrednim proizvođačima bila na raspolaganju.

Situacija u 2012. godini je bila nešto drugačija u odnosu na prethodne godine. Ukupna sredstva koja su poljoprivredni proizvođači mogli da ostvare je 12.500 dinara po hektaru. Ona su se sastojala iz dvokratnog regresiranja dizel goriva (proleće i jesen po 40 l/ha, što ukupno iznosi 6.080 dinara, jer je cena bila umanjena za 76 din/l) i direktno plaćanje po hektaru u iznosu od 6.420 dinara.

U 2013. godini i dalje, planira se regresiranje u ukupnom iznosu od 12.000 dinara po hektaru. Ono bi u sebi obuhvatilo osnovno plaćanje u iznosu od minimum 6.000 dinara po hektaru obradivog zemljišta, kao i pravo na regresiranje cene dizel goriva i to 120 l/ha na godišnjem nivou. U zavisnosti od raspoloživih sredstava opredeljenih budžetom, iznos regresa za dizel gorivo biće na nivou do 6.000 dinara po hektaru.

Ovakav obim regresiranja biljne proizvodnje je u potpunosti u skladu sa dosadašnjim načinom regresiranja repromaterijala, što se može videti iz Tabele 4.

Tabela 4: Iznos isplaćenih sredstava po osnovu Uredbe o regresiranju repromaterijala prikazano po repromaterijalima u periodu 2007-2011:

Godina	Dizel gorivo (din/ha)	Mineralno đubrivo (din/ha)	Deklarisano seme (din/ha)	UKUPNO
2007	3.500	2.500	2.000	8.000
2008	4.000	3.500	2.500	10.000
2009	3.000	5.000	4.000	12.000
2010	4.000	6.000	4.000	14.000
2011	4.000	6.000	4.000	14.000

Kada je reč o podsticajima za organsku proizvodnju, podrška je navedena u procentalnom iznosu, kao uvećanje od 40% u odnosu na direkta plaćanja, i to: premiju, podsticaje za proizvodnju i regrese za gorivo, đubrivo i seme, iz razloga što proizvođači uključeni u organsku proizvodnju imaju dodatne troškove, koji su rezultat većeg učešća radne snage u samom procesu proizvodnje, manjeg prinosa kod nekih kultura, kao i nabavke određenih inputa koji su dozvoljeni za upotrebu u organskoj proizvodnji.

Međutim, konzistentnost i predvidivost poljoprivredne politike, osim što je preduslov planiranja uspešne poljoprivredne proizvodnje, predstavlja osnovu za vođenje uspešne analitike i dugoročne statistike u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, što je preduslov praćenja realizacije podsticaja, ocene njihove efikasnosti i unapređenja agrarne politike. Osim toga, ovim zakonom su tangirane i ostale zainteresovane strane, kao što su naučno-istraživačke, obrazovne i stručne institucije, strukovne organizacije, drugi državni organi, pravna i fizička lica, udruženja proizvođača, prerađivača i trgovaca i svi ostali subjekti uključeni direktno ili indirektno u poljoprivredni sektor.

Kako se u dužem roku očekuje unapređenje poljoprivredne proizvodnje, kao posledica postajanja predvidive i konzistentne agrarne politike, neminovno će doći do povećanja obima i kvaliteta ponude poljoprivredno-prehrambenih proizvoda na tržištu, te će ovaj zakon indirektno uticati i na krajnje potrošače.

6. Troškovi koje će primena zakona izazvati kod građana i privrede, posebno malih i srednjih preduzeća

Za primenu ovog zakona nisu potrebna finansijska sredstva koja padaju na teret građana i privrede. Rešenja sadržana u ovom zakonu realizovaće se kroz dosadašnji mehanizam finansiranja agrarne politike Republike Srbije (umesto dosadašnjih uredbi, koje su regulisale pojedine mere agrarne politike, ovaj zakon postaje jedinstvena osnova za realizaciju mera), koji je besplatan i ne stvara troškove podnosiocima zahteva za ostvarivanje podsticaja. Naime, pravo na podsticaje ostvaruje se na osnovu zahteva, odnosno prijave na konkurs podnete od strane podnosioca zahteva, a koja se podnosi Upravi za agrarna plaćanja i za koju se ne plaća administrativna taksa niti izaziva bilo kakve druge troškove za korisnika podsticaja.

U skladu sa članom 75.a Zakona o državnoj upravi („Službeni glasnik RS”, br. 79/05, 101/07 i 95/10), organ državne uprave, u postupku rešavanja o pravima, obavezama ili pravnim interesima fizičkog ili pravnog lica, odnosno druge stranke, po službenoj dužnosti, u skladu sa zakonom, vrši uvid, pribavlja i obrađuje podatke iz evidencija, odnosno registara koje u skladu sa posebnim propisima vode drugi organi državne uprave, odnosno drugi državni organi, organi teritorijalne autonomije, jedinica lokalne samouprave i imaoци javnih ovlašćenja. Shodno navedenom, Uprava za agrarna plaćanja u saradnji sa drugim državnim organima samostalno proverava ispunjenost uslova upisa korisnika podsticaja u odgovarajuće registre, što ne izaziva nikakve troškove korisniku podsticaja.

Takođe, imajući u vidu da su korisnici podsticaja lica upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava, odnosno da obavljaju poljoprivrednu delatnost, ta lica već poseduju namenski račun na koji se uplaćuju ostvarena sredstva podsticaja, te ne postoje ni troškovi otvaranja ovog računa.

Pored toga, u skladu sa članom 11. ovog zakona ustanoviće se Registar posticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju koji vodi Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Navedeni registar će se voditi u okviru postojećih baza podataka i registara ovog ministarstva, te shodno tome njegovo formiranje neće izazvati dodatne troškove.

7. Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Ovaj zakona uspostavlja posebnu kategoriju prava za čije je ostvarivanje neophodno da se u svakoj budžetskoj godini obezbede sredstva u budžetu Republike Srbije.

Istovremeno, ovaj zakon pruža mogućnost jasne procene odgovarajućeg nivoa finansijskih sredstava, kroz jasno regulisanje i definisanje vrste podsticaja, prava i načina korišćenja podsticaja, što doprinosi predvidivosti i transparentnosti korišćenja sistema podsticaja u poljoprivredi.

Primena ovog zakona ne izaziva dodatne troškove, a pozitivni efekti njegovog sprovođenja ogledaju se u činjenici da će u najvećoj meri doprineti pojednostavljenju sistema primene određenih mera agrarne politike, omogućavajući blagovremeno budžetiranje potrebnih sredstava (na osnovu zakona kojim se uređuje budžet Republike Srbije za svaku budžetsku godinu).

Pojednostavljenje sistema implementacije mera odnosi se, pre svega, na postojanje jedinstvene zakonske osnove za realizaciju podsticaja mera u dužem roku, prema unapred poznatim uslovima i kriterijumima. Na ovaj način, proizvođači kao neposredni korisnici podsticaja, biće u mogućnosti da pravovremeno i prema

unapred poznatim uslovima i u unapred definisanim rokovima apliciraju za mere podsticaja, navedenih u Zakonu.

8. Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?

Primena ovog zakona pruža mogućnost jasne procene odgovarajućeg nivoa finansijskih sredstava, kroz jasno regulisanje i definisanje vrste podsticaja, prava i načina korišćenja podsticaja, što doprinosi predvidivosti i transparentnosti korišćenja sistema podsticaja u poljoprivredi.

Pozitivni efekti ovog zakona doprineće u najvećoj meri pojednostavljenju sistema primene određenih mera agrarne politike, uz istovremeno zadržavanje sistema i načina obezbeđivanja budžetskih sredstava (na osnovu zakona kojim se uređuje budžet Republike Srbije za svaku budžetsku godinu), bez dodatnih budžetskih davanja.

Primenom ovakvog zakonskog rešenja očekuje se da će doći do povećanja poverenja krajnjih korisnika budžetskih sredstava po osnovu poljoprivrede i ruralnog razvoja, kao i do povećanja njihovog broja, odnosno do povećanja broja fizičkih i pravnih lica, zainteresovanih za korišćenje podsticaja za pokretanje i/ili unapređenje poljoprivredne proizvodnje. Povećanjem broja korisnika podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju očekuje se povećanje ukupne proizvodnje, što neminovno doprinosi povećanju konkurencije na tržištu poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.

Kao posledica porasta očekivanog broja pravnih i fizičkih lica, koja bi se uključila u proces poljoprivredne proizvodnje, realno je očekivati i povećanje broja strukovnih organizacija proizvođača (udruženja poljoprivrednih proizvođača), kao mogućnost za uvećanje tržišne snage postojećih i budućih proizvođača.

Takođe, očekivano povećanje ponude stvoriće povoljne preduslove za plasman poljoprivredno-prehrambenih proizvoda na inostrano tržište, čime bi se povećala konkurentnost domaćih proizvoda na inostranom tržištu i doprinelo povećanju već postojećeg suficita u razmeni.

Podsticaji u okviru direktnih plaćanja stvaraju prostor za smanjenje proizvođačke cene, što vodi mogućnosti unapređenja cenovne konkurentnosti na tržištu, a samim tim i do mogućnosti smanjenja cena finalnih proizvoda. Osim toga, kako finalni proizvodi primarne poljoprivredne proizvodnje predstavljaju sirovinu za prerađivačku industriju, njihova potencijalno niža cena otvara mogućnost za potencijalano sniženje cena i prerađenih industrijskih proizvoda. Kako je naše tržište relativno malo i otvoreno prema tržištima sa kojima postoji slobodna spoljnotrgovinska razmena, ovakvi uslovi za ostvarenje cenovne konkurentnosti naročito dobijaju na značaju kada je reč o plasmanu na inostrana tržišta, i to naročito na tržišta gde postoji tradicionalno dobar plasman naših poljoprivredno-prehrambenih proizvoda. Unapređenje konkurentnosti srpskih poljoprivrednih proizvoda na inostranom tržištu vodi mogućnosti dodatnog povećanja već postojećeg suficita u spoljnotrgovinskoj razmeni poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.

9. Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o zakonu?

Ovim zakonom realizuju se zahtevi primarnih poljoprivrednih proizvođača, koji postoje duži niz godina, a odnose se na uspostavljanje sistema dugoročno predvidive, konzistentne i transparentne poljoprivredne politike, koja predstavlja osnovu za planiranje proizvodnje i donošenje proizvodnih odluka od strane krajnjih korisnika. U prethodnom periodu izvršena je neophodna analiza, na osnovu koje su utvrđena najvažnija pitanja čije je definisanje neophodno za donošenje ovog zakona. Pored toga, obavljene su konsultacije sa poljoprivrednim proizvođačima, kao ciljnom

grupom, pri čemu je dobijena podrška za predložena rešenja. Takođe, konsultovana su i iskustva zemlja članica Evropske unije i zemalja iz okruženja.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede sprovelo je i javnu raspravu o Nacrtu zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju. Nacrt zakona je postavljen na internet prezentaciji ministarstva i u periodu od 26. oktobra do 16. novembra 2012. godine svi zainteresovani su mogli da dostave svoje pisane komentare poštom, odnosno elektronskom poštom. Pored toga, rasprava o predloženom Nacrtu zakona vodila se u – Zrenjaninu (Regionalna privredna komora), Kragujevcu (Medija centar Šumadija), Čačku (Institut za voćarstvo), Somboru (Regionalna privredna komora), Trsteniku (Većnica narodnog univerziteta), Valjevu (Skupština opštine), Sjenici, Sremskoj Mitrovici (Gradska kuća), Bačkoj Palanci (Skupština opštine), Kraljevu (Privredna komora), Vrnjačkoj Banji (Opština) i Beogradu (Klub poslanika). Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede organizovalo je, 16. novembra 2012. godine završnu prezentaciju povodom zaključenja javne rasprave Nacrta zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju na koju su pozvani predstavnici svih relevantnih institucija, udruženja i proizvođača. Tom prilikom utvrđeno je da je strateški jako važno da imamo predvidljivost u poljoprivrednoj proizvodnji. Zakonom o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju stvoriće se stabilna, dugoročna i predvidiva poljoprivredna politika koja se neće često menjati, omogućiće se srednjoročne i dugoročne investicije, unaprediće se konkurentnost i uvešće se jedinstvena evidencija o podsticajima uz bolje planiranje budžetskih sredstava i viši nivo usaglašenosti sa propisima Evropske unije. Napravljen je veliki iskorak u pravednijoj raspodeli agrarnog budžeta time što su pravna i fizička lica izjednačeni u pravu na subvencije po ovom Nacrtu zakona, kao i površine pod voćnjacima i vinogradima, koji će prema Nacrtu zakona takođe biti uzete u obzir pri ostvarivanju prava na direktna plaćanja.

Na održanoj javnoj raspravi u više gradova i završnoj prezentaciji povodom zaključenja javne rasprave izneta su pozitivna mišljenja o pojedinim rešenjima iz Nacrta zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju, kao i mnogobrojne sugestije koje je radna grupa razmotrila.

Veliki broj učesnika u javnoj raspravi je tražio da se poveća budžet za poljoprivredu, odnosno da iznosi najmanje 5% od nacionalnog budžeta. Ovaj predlog je prihvaćen i unet u tekst Nacrta zakona.

Veliki broj primedbi je odnosio se na to da su proizvođači koji su poljoprivredni penzioneri (preko 65 godina) automatski razvrstani kao nekomercijalno gazdinstvo, a proizvođači koji su penzioneri iz radnog odnosa, ne bivaju automatski razvrstani već imaju priliku da biraju. Obzirom da se radi o neravnopravnom tretmanu proizvođača, primedbe su uvažene i unete u tekst Nacrta zakona.

Traženo je da se propiše mogućnost autonomnoj pokrajini i lokalnim samoupravama da mogu da utvrđuju i druge mere podrške za sprovođenje poljoprivredne politike, a ne samo za kreditnu podršku. Prvobitno je planirano ovi subjekti ne mogu da sprovedu mere cenovne podrške, već samo investicione i kreditne. Obzirom da se radi o sredstvima autonomne pokrajine i lokalne samouprave, uz uslov da su mere u saglasnosti sa agrarnom politikom države, predlog je prihvaćen i unet u tekst Nacrta zakona. Time su ovlašćenja lokalne samouprave proširena, tako da će moći da utvrđuju mere podrške za sprovođenje poljoprivredne politike i u delu direktnih plaćanja koje se odnose na premiju osiguranja useva, plodova, višegodišnjih zasada, rasadnika i životinja, regrese za troškove skladištenja u javnim skladištima i kreditnu podršku (Grad Kragujevac i više lokalnih samouprava).

U vezi regresiranja troškova skladištenja je predloženo da se regres troškova skladištenja odnosi samo na javna skladišta licencirana po Zakonu o javnim

skladištima, što bi trebalo da podstakne licenciranje javnih skladišta i proširenje sistema. (Asocijacija poljoprivrednika, Privredna komora Vojvodine i dr.) – uneto u tekst Nacrta zakona.

Predloženo je da se subvencionise proizvodnja sadnog materijala, što prvobitno nije bilo planirano. (Centar za voćarstvo iz Čačka, Udruženje agrarnih ekonomista, Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad) – predlog je prihvaćen i unet je u tekst Nacrta zakona.

Predlog da podsticaje za kvalitetne mlečne krave treba utvrditi po grlu, u minimalnom iznosu od 25.000 dinara a ne 20.000 (Asocijacija poljoprivrednika, Privredna komora Vojvodine, Opština Šid i dr.) - nije prihvaćen iz budžetskih razloga.

Predlog da se u okviru podsticaja u stočarstvu doda i proizvodnja jagnjadi za tov. (Opštinska uprava Pirot, Regionalni centar za razvoj poljoprivrede i sela Sjenica) – ovaj predlog je prihvaćen i unet u tekst Nacrta zakona

Traženo je da se predviđena predata minimalna količina od 3.000 litara mleka po kvartalu bude manja za ostvarenje prava na premiju za mleko s obzirom da je ovu količinu teško dostići na brdsko-planinskom području (Centralno udruženje odgajivača goveda simentalke rase, Privredna komora Beograda, Poljoprivredni fakultet Novi Sad) - predlog je prihvaćen i količina je smanjena na 1.500 litara za područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi.

Predlagano je da se u članovima kojima se se uređuju pitanja vezana za lica koja imaju pravo na podsticaje kod podsticaja kod kojih je predviđeno da pravna lica imaju pravo dodati da manastiri odnosno druga crkveno pravna lica takođe ostvarju pravo na subvencije i to na celokupnoj svojoj imovini. (Srpski pravoslavni manastir Svetih Arhangela Kovilj) - predlog je već pokriven Nacrtom zakona, obzirom da su crkve i manastiri pravna lica i imaju pravo na subvencije pod propisanim uslovima.

Predlog da se kod podsticaja za krave dojlje izostave reči „tovna” i „čiste rase” da bi se odnosio i na grla mešanih rasa u sistemu krava tele za proizvodnju mesa. (Udruženje stočara „Stara planina” Pirot) - nije prihvaćen iz budžetskih razloga.

Predlog da se omogući naučno-istraživačkim organizacijama pravo da vrše sprovođenje naučno istraživačkih, razvojnih i inovativnih projekata u poljoprivredi (posebni podsticaji) je prihvaćen i unet u tekst Nacrta zakona, obzirom da je to pravo prvobitno dato poljoprivrednim stanicama i fizičkim licima.

U javnoj raspravi učestvovali su predstavnici referentnih institucija i organizacija, poslovnih udruženja, privrednih subjekata, poljoprivredni proizvođači, stručna javnost, međunarodne organizacije i sva druga zainteresovana lica. Radna grupa razmotrila je veliki broj komentara na tekst Nacrta zakona, sagledala mogućnost njihovog integrisanja u cilju unapređenja zakonskih rešenja i veliki deo predloga ugradila u tekst Nacrta zakona, čime su predviđena zakonska rešenja znatno poboljšana.

10. Koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem zakona namerava?

U cilju sprovođenja ovog zakona doneće se sledeći podzakonski akti:

- 1) u skladu sa članom 3. stav 4. ministar bliže propisuje područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi za period od tri godine;
- 2) u skladu sa članom 4. stav 1. Vlada propisuje za svaku budžetsku godinu obim sredstava, vrste i maksimalne iznose po vrsti podsticaja;

3) u skladu sa članom 6. stav 5. ovog zakona ministar bliže propisuje vrste podsticaja koje ostvaruju nekomercijalna porodična poljoprivredna gazdinstva;

4) u skladu sa članom 11. stav 4. ministar bliže propisuje sadržinu i način vođenja Registra podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju;

5) u skladu sa članom 15. stav 5. ministar bliže propisuje uslove i način ostvarivanja prava na premiju za mleko, kao i obrazac zahteva za ostvarivanje prava na premiju za mleko;

6) u skladu sa članom 18. stav 6. ministar bliže način ostvarivanja prava na osnovne podsticaje, kao i obrasce zahteva za korišćenje tih podsticaja;

7) u skladu sa članom 19. stav 6. ministar bliže propisuje za koju vrstu biljne proizvodnje, za koje kulture i pod kojim uslovima se mogu ostvariti proizvodno vezani podsticaji, visinu podsticaja, kao i način ostvarivanja prava na proizvodno vezane podsticaje i obrazac zahteva za korišćenje tih podsticaja;

8) u skladu sa članom 20. stav 3. ministar bliže propisuje način ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu, kao i obrasce za podnošenje zahteva za korišćenje tih podsticaja;

9) u skladu sa članom 29. stav 6. ministar bliže propisuje uslove i način, kao i obrasce zahteva za ostvarivanja prava na regrese;

10) u skladu sa članom 30. stav 2. ministar bliže propisuje vrstu i visinu kreditne podrške, kao i uslove, način ostvarivanja prava na kreditnu podršku;

11) u skladu sa članom 32. stav 6. ministar bliže propisuje vrste podsticaja za mere ruralnog razvoja, uslove i način ostvarivanja prava na podsticaje za mere ruralnog razvoja i obrasce zahteva, odnosno prijave za ostvarivanje prava na podsticaje, kao i maksimalane iznose podsticaja po korisniku i po vrsti pojedine mere;

12) u skladu sa članom 40. stav 7. ministar bliže propisuje uslove i način ostvarivanja prava na posebne podsticaje.

Pored toga, u skladu sa članom 11. ovog zakona ustanoviće se Registar posticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju koji vodi Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U cilju što hitnijeg stvaranja uslova za ostvarivanje prava na podsticaje u poljoprivredi i ruralnom razvoju, odnosno propisivanja vrsti podsticaja, načina korišćenja podsticaja, Registra podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju, kao i uslova za ostvarivanje prava na podsticaje, neophodno je da se ovaj zakon donese po hitnom postupku. Na predloženi način ostvariće se predvidivost i stabilnost u oblasti podsticanja u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Naime, ovaj zakon potrebno je usvojiti po hitnom postupku zbog potrebe blagovremenog definisanja agrarne politike u narednoj budžetskoj godini, ali i u dugoročnom periodu. Ovaj zakon predstavlja osnovu za donošenje podzakonskih akata, kojima se bliže definišu njegove odredbe, a koje je potrebno usvojiti u što kraćem roku, kako bi se mere agrarne politike nesmetano sprovodile od samog početka 2013. godine, odnosno u novom budžetskom ciklusu. S obzirom da planiranje poljoprivredne proizvodnje za naredni proizvodni ciklus od strane poljoprivrednih proizvođača počinje već krajem januara, od izuzetne je važnosti da ovaj zakon i podzakonski propisi potrebni za njegovo sprovođenje blagovremeno budu doneti, kako bi se omogućilo definisanje mera agrarne politike, koje će se sprovoditi u narednom periodu. Na taj način stvoriće se uslovi za predvidivost

agrarne politike, odnosno, poljoprivredni proizvođači, kao neposredni korisnici budžetskih sredstava po osnovu mera agrarne politike, blagovremeno će biti upoznati sa planiranim merama agrarne politike, kako bi, shodno tome, mogli da planiraju proizvodnju za naredni proizvodni ciklus i u skladu sa tim, donose proizvodne odluke. Podzakonskim aktima bliže će definisati uslovi, kriterijumi i način za ostvarivanje prava na podsticaje, što je osnova za realizaciju planiranih mera u narednom periodu. Takođe, potrebno je uzeti u obzir i proceduru usvajanja prateće podzakonske regulative, a sve u cilju blagovremenog donošenja mera agrarne politike i stvaranja uslova za njihovu implementaciju u što kraćem vremenskom periodu.

Imajući u vidu napred navedeno, smatramo da su se stekli uslovi da se ovaj zakon donese po hitnom postupku, u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12 – prečišćen tekst).

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa - Vlada

- **Obrađivač:** Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

2. Naziv propisa

- Predlog zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju
- *Draft Law on Subsidies in Agriculture and Rural Development*

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum)

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa

- Normativna sadržina Predloga zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju nije u suprotnosti sa odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma. Naime, članom 38. Prelaznog sporazuma (SSP član 73. Konkurencija i ostale ekonomske odredbe), stav 9. propisano je da se pravila državne pomoći, koje su predmet Predloga zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju, neće odnostiti na poljoprivredne proizvode i proizvode iz oblasti ribarstva.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma

- Nema

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

- Nema

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

- Nema

d) Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju

- Predlogom zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju se na sistemski način uređuje oblast podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju, odnosno propisuju se vrste podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju, uslovi za ostvarivanje prava na podsticaje i korišćenje podsticaja što je u saglasnosti sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju i predstavljeno je u poglavlju 3.11. Poljoprivreda i razvoj sela.

U dosadašnjem periodu mere agrarne politike bile su definisane kroz podzakonske akte (uredbe) usvajane od strane Vlade Republike Srbije, a na predlog Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžet Republike Srbije za tekuću godinu, što je Nacionalnim programom za integraciju RS u EU dato u poglavlju 3.11.3. Organizacija poljoprivrednog tržišta. Osnovni zakonski okvir pri kreiranju i realizaciji dosadašnje agrarne politike

Republike Srbije predstavljao je Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni glasnik R Srbije“ broj 41/09), kao i nacionalni programi u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, koji se odnose na srednjeročne periode. Zakonom o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju i pratećim podzakonskim aktima bliže će se definisati mehanizmi implementacije agrarne politike, kroz sistem podsticaja.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

a) Navođenje primarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima

- Predlog zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju se može dovesti u vezu sa Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije i to sa glavom III Poljoprivreda i ribarstvo čl.39. do 44., a sa kojima nije u saglasnosti. Naime, nacionalno zakonodavstvo Republike Srbije ne podleže pravilima utvrđenim za osnivanje i funkcionisanje unutrašnjeg tržišta država članica EU i osnivanje organizacije poljoprivrednih tržišta EU. Pomenutim odredbama Ugovora o funkcionisanju EU uređuje se unutrašnje tržište poljoprivrednih proizvoda CMO (*Common Market Organisation*) i politika podsticaja iz ZPP (Zajednička poljoprivredna politika) iz koje su isključene države nečlanice, pa time i Republika Srbija.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima

- **Uredba Saveta (EC) br. 1234/2007 od 22. oktobra 2007. god. o uspostavljanju zajedničke organizacije poljoprivrednog tržišta i specifičnih odredaba za određene poljoprivredne proizvode (Regulativa o Jedinствenoj organizaciji zajedničkog tržišta) („Službeni glasnik EU“ br. L 299 od 16.11.2007.) Poslednja izmena: Regulativa (EU) br. 261/2012 Evropskog parlamenta i Saveta od 14.03.2012. (OJ L 94, 30.03.2012.)**

Predlog zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju nije usklađen sa navedenim sekundarnim izvorom prava EU iz razloga što se Predlog zakona ne odnosi na istu materiju koja je regulisana Uredbom Saveta br. 1234/2007: mere na unutrašnjem tržištu, trgovinu sa trećim zemljama i pravila konkurencije. Naime, navedena Uredba se odnosi na regulisanje funkcionisanja Zajedničkog poljoprivrednog tržišta, tj. pravila, principa i standarda, dok Predlog zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju reguliše mere agrarne politike, odnosno konkretne podsticaje za poljoprivredne proizvođače.

- **Uredba Saveta (EC) br. 73/2009 od 19. januara 2009.god. o uspostavljanju zajedničkih pravila za šeme direktne podrške za farmere u okviru Zajedničke poljoprivredne politike i uspostavljanju određenih šema podrške za farmere, o izmenama regulativa (EC) br. 1290/2005, (EC) br. 247/2006, (EC) br. 378/2007 i o ukidanju regulative (EC) br. 1782/2003 („Službeni glasnik EU“ L 30 od 31. 01.2009.). Poslednja izmena: Regulativa (EU) br. 671/2012 Evropskog parlamenta i Saveta od 11.07.2012. (OJ L 204, 31.07.2012.)**

Predlog zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju delimično je usklađen sa navedenom Uredbom i to u pogledu definisanja pojedinih pojmova, klasifikacije i karaktera direktnih plaćanja, poštovanja principa „unakrsne usklađenosti“ i mehanizma redistribucije sredstava između različitih grupa mera agrarne politike (mehanizam modifikacije).

Predlog zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju predstavlja značajan korak ka harmonizaciji sa pravilima i principima Zajedničke poljoprivredne politike EU s obzirom da se prati njena osnovna orijentacija ka proizvodno-nevezanim podsticajima (*decoupled payment*) i napuštanje proizvodno-vezanih podsticaja (*coupled payment*). Predlog zakona u članu 17., tačka 1., podtačka 1, previđa osnovne podsticaje za biljnu proizvodnju, koji se ostvaruju po površini biljne

proizvodnje, kao oblik proizvodno-vezanih podsticaja, a koji po karakteru odgovaraju *decoupled payment* u Zajedničkoj poljoprivrednoj politici EU. S druge strane, podsticaji koji odgovaraju merama po osnovu *coupled payment* u Zajedničkoj poljoprivrednoj politici EU, sadržani su u Predlogu zakona u članu 17., tačka 1., podtačka 2, kao proizvodno vezani podsticaji za proizvodnju, koji se ostvaruju po površini biljne proizvodnje uz minimalno ostvareni prinos po hektaru za određenu vrstu biljne proizvodnje i određene kulture poljoprivrednih proizvoda. Takođe, u podsticaje sa karakterom proizvodne vezanosti spadaju i podsticaji u stočarstvu, navedeni u članu 17., tačka 2.

Predmetni zakon, kao obavezu korisnika podsticaja, navodi poštovanje propisa kojima se uređuju standardi kvaliteta životne sredine, zaštita javnog zdravlja, zaštita zdravlja životinja i biljaka, zaštita dobrobiti životinja i zaštita poljoprivrednog zemljišta, što su ujedno i zahtevi „unakrsne usklađenosti“ (*cross compliance*) u Zajedničkoj poljoprivrednoj politici Evropske unije. Ovaj tip zahteva naveden je u Predlogu zakona i regulisan je u okviru obaveza korisnika podsticaja, u članu 10., stav 2.

Takođe, Predlog zakona preuzima osnovni mehanizam redistribucije sredstava između različitih grupa (stubova) mera agrarne politike iz Zajedničke poljoprivredne politike Evropske unije, tzv. mehanizam modulacije, kojim se vrši preraspodela finansijskih sredstava iz grupe podsticaja po osnovu direktnih plaćanja ka grupi podsticaja ruralnog razvoja. U predmetnom Predlogu zakona ova oblast regulisana je kao umanjeње isplata direktnih plaćanja, u okviru koje je definisan maksimalan iznos preko kojeg se vrši umanjeње sredstava u definisanom procentu, što je navedeno u članu 31. Predloga zakona.

• **Uredba Saveta (EC) broj 1698/2005 od 20. septembra 2005. godine o podršci ruralnom razvoju od strane Evropskog fonda za poljoprivredu i ruralni razvoj (EAFRD) („Službeni glasnik EU“ L 277, 21.10.2005.) Poslednja izmena: Regulatorna (EU) br. 1312/2011 Evropskog parlamenta i Saveta od 19.12.2011. (OJ L 339, 21.12.2011.)**

Predlog zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju nije u saglasnosti sa Uredbom Saveta, s obzirom da se sadržaj Navedene Uredbe odnosi na zemlje članice EU za programski period 2007-2013 i ne finansira se iz prepristupnih fondova već iz Evropskog fonda za poljoprivredu i ruralni razvoj (EAFRD).

• **Uredba Evropske Komisije broj 718/2007 od 12. juna 2007. godine o implementaciji Uredbe Saveta broj 1085/2006 o uspostavljanju instrumenta prepristupne pomoći (IPA).**

Predlog zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju je delimično usklađen sa Uredbom Evropske Komisije broj 718/2007. U delu navedene Uredbe koji se odnosi na petu komponentu prepristupne pomoći i definiciju prioriteta i mera pomoći koje su dostupne državama kandidatima Predlog zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju je u potpunosti usklađen, dok je u delu navedene Uredbe EK koji se odnose na opšte i posebne uslove, intenzitet pomoći i drugo, Predlog zakona nije usklađen jer se ovi uslovi, odnosno, vrste mera ruralnog razvoja, način i postupak ostvarivanja prava na podsticaje za mere ruralnog razvoja, obrasce zahteva, kao i maksimalni iznosi podsticaja po korisniku i po vrsti pojedine mere bliže propisuju podzakonskim aktima. Navedena neusklađenost sa delom Uredbe EK broj 718/2007 neće uticati na njenu buduću implementaciju, s obzirom da se podzakonski akti koji se donose kako bi bliže propisali pojedine mere ruralnog razvoja važe za kraći vremenski period.

Usklađivanje Predloga zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju sa Uredbom Saveta broj 1085/2006 o uspostavljanju instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) nije vršena jer navedena Uredba daje opšti okvir instrumenta pretpristupne pomoći, komponentne, organizacionu strukturu za implementaciju i način finansiranja. Takođe, važno je istaknuti da Predlog zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju nije u suprotnosti sa ovom Uredbom Saveta broj 1085/2006.

v) Navođenje ostalih izvora prava EU i usklađenost sa njima

- Nema

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

- Delimična usklađenost Predloga zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju sa sekundarnim izvorima prava EU posledica je nedovoljno razvijenih potrebnih mehanizama za implementaciju mera agrarne politike, sadržanih u Predlogu zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju, kao i nepostojanja pratećih propisa koji regulišu ovu oblast. Unapređenje ovih mehanizama, donošenje propisa, kao i unapređenje pratećih administrativnih kapaciteta, doprineće višem stepenu usklađenosti Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju sa legislativom EU u ovoj oblasti.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

- Naredni strateški okvir politike EU za period 2014-2020, još uvek je u fazi javne rasprave, te će tek nakog usvajanja predloženih značajnih izmena u Zajedničkoj poljoprivrednoj politici, postojati jasno definisan pravac kretanja agrarne politike EU u narednom strateškom periodu, što će ujedno predstavljati i jasnu smernicu za Republiku Srbiju u procesu harmonizacije propisa u ovoj oblasti. Takođe, neophodno je da se kada otpočinu pregovori sa Evropskom Komisijom u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja definiše fazno prilagođavanje i usklađivanje sa zajedničkom poljoprivrednom politikom EU.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba konstatovati tu činjenicu. U ovom slučaju nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

- Ne

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

- Ne

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

- U izradi Predloga zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju učestvovali domaći i strani konsultanti.